

GOSPODARSTVO

TRGOVINA • FINANCE • INDUSTRIJA • OBRT • KMETIJSTVO

LETO XII ŠT. 277

TOREK, 15. APRILA 1958

TRST, UL. GEPPA 9 - TEL. 38-933

Zagreb in njegov spomladanski sejem

Tudi spomladanske prireditve ima mednarodni značaj - Nove pobude

(Od našega stalnega dopisnika)

Zagreb, aprila

Spomladanske prireditve Zagrebaškega velesejma resda nimajo dolgoletne tradicije, predstavljajo pa glede na današnja dogajanja in spremembe v mednarodnem poslovanju važno dopolnilo k letnim prireditvam, ki imajo še natančnejši značaj splošnega mednarodnega trgoveškega velesejma. Pojav vse večje števila narodnih in mednarodnih sejmskih manifestacij ob vse večji proizvodnji in raznovrstnosti proizvodov je ustvarila potrebo specializacije posameznih sejmov. To dejstvo se ni ognilo ni Zagrebaškega velesejma, prilaganje njegovim potrebam pa je našlo izraz v prav v strukturi in naravi spomladanskih prireditev.

OD ZAPRTIH TRŽIŠČ DO MEDNARODNEGA SEJMA

Ze v začetku tega desetletja je bilo čisto, da zaradi čedalje večjega števila razstavljalcev in močno pojačanega priliva tujih razstavnih predmetov ena sama letna prireditev Zagrebaškega velesejma ne more zadovoljiti potreb jugoslovanskih podjetij. Zato so se odločili, naj se organizira spomladanski sejem, ki naj bi bil pridržan izključno domačim razstavljalcem; s tem naj bi se omogočilo čim boljše plasiranje jugoslovanskih proizvodov tako na domačem kakor na tujem tržišču. Še pred letom 1953 sta bili v Zagrebu dve prireditvi, na kateri so imeli dostop samo poslovni ljudje. Ker sta ti prireditvi dosegali realne možnosti za organizacijo normalnega sejma odprtega tipa, so leta 1953 priredili prvi spomladanski Zagrebaški velesejem ob udeležbi industrije in trgovine. Ze leta 1955 so spomladanski razstavi tujih jugoslovanskih obrtnikov in strojarstva krepkejšega povezovanja te manifestacije z inozemskimi poslovnimi krogi so začeli vse sejmске publikacije izdati v tistih tujih jezikih, ki so pri nas v navadi. Z dvigom življenjske ravni in potrebe, da se obnovijo posamezne gospodarske panoge, se je dvignilo

tudi povpraševanje po blagu določene vrste; zato so leta 1957 spomladanski prireditve internacionalizirali z namenom, da bi se rastoče potrebe prebivalstva in gospodarstva zadovoljile tudi s proizvodi iz uvoza.

STRUKTURA SPOMLADANSKIH PRIREDITEV

Tako se je spomladanski velesejem v Zagrebu razvil v specifično gospodarsko manifestacijo. Sejem je v prvi vrsti in predvsem splošni vzorčni sejem celotne jugoslovanske industrije, potem pa mednarodni sejem blaga, namenjenega široki potrošnji. Te značilnosti bo ohranil tudi v bodoče; ker pa je ob enem tudi zelo občutljiv instrument, pokazatelj najaktualnejših potreb in možnosti jugoslovanskega tržišča, bo vsako leto vseboval tudi revijo določnih posebnih proizvodnih panog. Tako je leta 1957 vseboval tudi pregled inozemskih strojev in opreme za grafično industrijo, dojem je letos ta del sejma posvečen trgovini in opremi za trgovino, gostinstvo in turizem. Ta struktura se bo verjetno ohranila tudi k letu in vse doletje, dokler ne bo zadovoljeno potrebami, ki jih zahteva modernizacija trgovine in gostinstva; mimo tega se bodo organizirali mednarodni sejmski tečajni razstavi, za katere se bo pokazala velika potreba kakor možnost plasiranja na jugoslovanskem tržišču. S tem načinom organizacije svojih sejmov bo uprava Zagrebaškega velesejma omogočila zadovoljevanje potreb domačega tržišča, tujim razstavljalcem pa nudila podlago za uspešno poslovanje.

ZAGREB - SREDIŠČE TEKSTILNE PROIZVODNJE IN MODE

Kot sejem artiklov široke potrošnje je letošnja spomladanska manifestacija Zagrebaškega velesejma tržišče, na katerem bo posebno močna podoba tekstilnih proizvodov. Zanimivo je po podatkih, da je kljub dvema specializiranim prireditvama, ki sta bili posvečeni prav tej proizvodni panogi, zbralo prav v Zagrebu rekordno število raz-

stavljalcev tekstilcev. Ne samo, da je povečalo število rednih razstavljalcev, ampak je večje tudi število udeležencev Modne revije industrijske proizvodnje. Zaradi številne in dobro razvite tekstilne industrije in industrije tekstilnih strojev in potrebščin, zaradi velikega števila obrtnikov, ki proizvajajo oblačilne predmete in potrebščine za dopolnitev oblačil zaradi razvite industrijske in obrtniške proizvodnje o buvne in kožne galanterije, je Zagreb vsekakor ugodno tržišče za te stroke. Če se omenimo, da ima revija obrtnih oblačilnih predmetov že dolgoletno tradicijo in da si je pridobila sloves tudi v tujini, da se razstavlja konfekcijske proizvodnje vse bolj ceni in da sodelujejo na njej tudi tuji proizvođaški in pa, da je v Zagrebu ustanovljena šola za manekene, dokazuje vse to, da je to mesto središče, ki vpliva na tekstilno proizvodnjo in kreacijo oblačilnih vzorčev, ki najbolje ustreza okusu in možnostim jugoslovanskih kupcev.

BESEDO IMA STATISTIKA

Poleg močne udeležbe tekstilne industrije je na vidnem mestu tudi število razstavljalcev prehrane in kemijske stroje ter število podjetij drugih panog, ki proizvajajo artiklov široke potrošnje. Manjše je število udeležencev iz drugih strokov; tako skupno število kaže absoluten napredek, kar najbolje dokazuje naslednja tabela o razvoju spomladanskih manifestacij:

1953	633	2.671	9.523
1954	666	2.709	12.348
1955	1.044	3.416	14.392
1956	1.070	4.398	14.441
1957	1.159	4.478	41.885
1958	1.565	4.517	43.300

Ker je bil lanski in je letošnji sejem mednarodnega značaja, naj navedemo, da je leta 1957 bilo na njem 383, letos pa 840 udeležencev iz inozemstva. Po največjem delu pripadajo Mednarodnemu sejmu strokovne in znanstvene knjige; ta sejmiska prireditev je postala stalen sestavni del vseh sejmov v Zagrebu. Velik je njen pomen za praktično življenje, saj oskrbuje jugoslovanske interese za najnovejšo tujo strokovno in znanstveno literaturo. Za letošnji prireditev je značilno, da so razstavljeni samo najnovejša dela, ki so izšla v zadnjih mesecih. Posebno važna pa je mednarodna dejavnost te ustanove, ker je v zvezi z narodi vseh celin in ker opravlja izmenjavo kulturnih pridobitev vseh držav, in predstavja to prvo dejavnost te vrste in tega obsega v smeri mirnega sožitja. O priliki spomladanskega sejma so izdali poseben obsežen katalog te prireditve.

ZADOVOLJIVE PERSPEKTIVE

V zvezi s prizadevanji za modernizacijo gostinske mreže je tudi ureditev vzorne kavarnе z glasbo, ki je urejena v paviljonu št. XIII. V tej kavarni, pa tudi na samih razstaviščih bodo praktične demonstracije o delovanju sodobnih gostinskih strojev in naprav. Proizvode te vrste razstavlja Avstrija, Anglija, Italija, Nemčija, Madžarska in Norveška; za večjo popularizacijo hladnih naprav, aparatov za pripravljanje hrane, pralnikov in drugih avtomatov pa je predvideno več predavanj domačih in tujih strokovnjakov. Razstavljalci iz omenjenih držav bodo razstavljali tudi proizvode široke potrošnje; enako jih bodo razstavljalci tudi podjetja iz Švice in Demokratične nemške republike. In kakšne so poslovne perspektive? Ugotovljeno je, da je bil lanski spomladanski sejem v Zagrebu glavni vir nabave artiklov široke potrošnje za jugoslovansko tržišče, in ne dvomimo, da bo odigrala isto vlogo tudi letošnja prireditev. Kar pa zadeva naprave za opremo trgovine in gostinstva, se bo znaten del potreb kril z uvozom; plačilna sredstva za to opremo so zagotovljena z Druženim planom in je s tem znatno olajšana realizacija poslovnih zaključkov, o katerih pričakujemo, da bodo močno prekosili tiste, ki so bili sklenjeni na dosedanjih sejmih.

M. V.

SUKARNO

Na podlagi poročil iz ameriškega vrta smo v »Gospodarstvu« takoj ob začetku državljanske vojne v Indoneziji napovedali, da bo Sukarno brez posebnih težav zati upor na Sumatri. Dejansko so se dogodki tudi tako razvili, kakor poročila neki ameriški list. Upravičeno je predsednik Sukarno, ki ga vidimo na naši sliki, te dni izjavil, da na Sumatri ne gre niti za pravi vojaški spopad, temveč za policijsko akcijo. Pravih bojov niti ni bilo. Dopisnik nekega zahodnega lista je napisal, da so se nasprotniki spopadli, če so se slučajno srečali v tem. Ozmeli, na katerem se še držijo uporniki, se čedalje krči. V glavnem se še držijo okoli svojega glavnega mesta Bukittinggi. Mesto šteje okoli 120.000 ljudi; polovico prebivalstva ga je že zapustilo ter odšlo v gore, kar računam, da bo prišlo v mestu do spopada. Od kar so vladne čete zavzele petrolejsko področje okoli mesta Pakanbaru, so uporniki tudi brez dohodkov in denarja. Vsekakor jim orožja ne manjka. Neznana letala jim spuščajo orožje iz zraka. Ameriški opazovalci so menja, da prihaja orožje iz Cankajekove kitajske. Indonezijska vlada je potrebno orožje nabavila v državah, ki so na strani Sovjetske zveze. Operacije ovirajo tudi veliki nalivi.

Milanski sejem odprt

MILAN. Predstavniki milanskega velesejma dr. Franci je novinarjem orisal svojstva letošnjega velesejma. Sejem je posvetil veliko pažnjo razstavam letalstva in uspehom, ki jih je doživela kemija v prehranjevalni industriji. Sejem zavzema s svojimi paviljoni površino 213.018 kv. metrov, medtem ko znaša razstavna površina 407.634 kv. metrov, ker so številni novi paviljoni več nadstropni. Na sejmu razstavlja 49 držav, med katerimi je tudi Japonska. Svica poudarja važnost sodelovanja z Italijo zlasti na industrijskem področju, pa tudi na področju čezalpskih prometnih vezí. Francija naglašja v prvi vrsti turizem v želji, da bi privabila v letošnji sezoni čimveč turistov iz Italije. Sejem je odprl sam predsednik republike G. Gronchi v soboto, 12. aprila. Na sejmu je zastopanih 49 tujih držav.

JUGOSLAVIJA NA MILANSKEM VELESEJMU

Tudi letos se je Jugoslavija udeležila milanskega velesejma. Udeležbo jugoslovanskih podjetij je organizirala Zvezna zunanjetrgovinska zbornica. Razstava je kolektivna. Sodeluje 37 jugoslovanskih podjetij. Dne 18. aprila bo na sejmu jugoslovanski dan. Tiste dni, to je 21. aprila bo v Milanu tudi občni zbor Italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice v Milanu, ki se ga bodo udeležili tudi predstavniki Jugoslovansko-italijanske trgovinske zbornice v Beogradu. Na zborovanje odide iz Trsta odposlanstvo Tržaške delegacije Italijansko-jugoslovanske zbornice.

Francosko - nemško sodelovanje na področju oboroževanja

Skupen znanstveni institut - 800 milijonov mark za novo orožje

V kakšni smeri so se po drugi svetovni vojni razvili politični odnosi med Francijo in Zah. Nemčijo, nam jasno osvetljuje najnovejši sporazum o sodelovanju pri znanstvenem raziskovanju na področju oboroževanja. Pri presojanju tega dogodka ne smemo pozabiti, da sta si Francija in Nemčija že v dveh svetovnih vojnah stali nasproti kot najhujši sovražniki.

Sporazum o sodelovanju glede znanstvenega proučevanja orožja sta podpisala v St. Louisu v Franciji francoski obrambni minister Chaban-Delmas in nemški obrambni minister Strauss. Po tem sporazumu se francoski znanstveni institut v St. Louisu, v katerem se sodeluje 100 nemških znanstvenikov, izpremeni v francosko-nemški institut pod skupno upravo, v kateri bo enako število Francozov in Nemcev. Sporazum morata se potrditi parlamenta v Franciji in v Zah. Nemčiji. Francija in Nemčija bosta enako prispevali za vzdrževanje in izpolnjevanje inštituta. Za leto 1958 je v ta namen postavka 51 milijonov mark (lansko leto 27,2 milijona in leta 1956 800.000 mark).

Nemčija bo v prihodnjih letih potrošila skoraj 800 milijonov mark (marka velja okoli 150 lir) za raziskovanje na področju oboroževanja. V proračunu za leto 1958 je v ta namen postavka 51 milijonov mark (lansko leto 27,2 milijona in leta 1956 800.000 mark).

V Ameriki še več ljudi brez dela

Po uradnih podatkih je število brezposelnih v Združenih ameriških državah meseca marca naraslo na 25.000 ljudi, tako da je danes v Ameriki brez dela 5.928.000 državljanov. V zadnjih šestnajstih letih se ni bilo število nezaposlenih tako visoko. Avgusta 1941 je bilo namreč brez dela 5.620.000 ljudi. Gospodarski sejem v Ameriki zaradi tega pojave zlasti, ker se navadno v tem času, to je spomlad, število nezaposlenih v Ameriki zmanjša, in sicer navadno za okoli 200.000. V marcu lanskega leta je bilo samo 2.882.000 Američanov brez dela. Število nezaposlenih je v marcu doseglo 7% delovne sile.

MNENJE NEMSKEGA MINISTRA

Ob povratku iz Združenih držav je nemški minister za gospodarstvo prof. Erhard izjavil, da je ameriško gospo-

darstvo nazadovanje (recesija) nelogični pojav psihološkega izvora. Sindikati nečesto popustiti v zahtevi po visokih mezdah in podjetniki se nečesto odpovedati delu dobička. Zaradi tega upada povpraševanje na trgu. To je razvidno na primer v avtomobilski industriji, kjer je povpraševanje po novih izdelkih zdrnilo močno navzdol. Na gospodarstvo ZDA je neugodno vplival tudi psihološki moment, ki je nastal, ko je Sovjetska zveza izstrelila prve spustnike. Kot sredstvo proti recesiji najvaja minister Erhard naročila, ki naj bi jih država in javne ustanove zagotovile industriji.

PADEC CEN AMERIŠKEGA PETROLEJA

Družba Shell Petroleum je znižala ceno bencina in nekaterih drugih mineralnih olj približno za 1 stotnik dolarja v pristaniščih Ameriškega zaliva. Nova cena bencina fob, Curacao znaša 82/411 stotnik dolarja za galono. Traktorsko olje je nazadovalo od 9/38 na 91/8 stotnik dolarja. To znižanje bo imelo za posledico tudi znižanje cene v Angliji, ki bo znašalo približno ¼ penija.

Dolnice petrolejskih družb so na pariski borzi izgubile približno 9% na ceni. Tako n. pr. so dolnice Esso Standard - Francija, ki je v bistvu podružnica družbe Standard Oil Company iz New Jersey, konec tedna padle od 49,200 na 45,100 francoskih frankov.

MALTA ZAHTeva VEDNO VEČ

Pogajanja med angleško vlado in ministrskim predsednikom Malte Mintoffom za ureditev gospodarskih in političnih odnosov med to kolonijo in Vel. Britanijo so običajno v poslanski zbornici je Lennox-Boyd razložil gledišče vlade in ozadje pogajanj. Vlada bi bila pripravljena zaježiti delo ladjedelnic na Malti za dobo treh let. V teh ladjedelnicah dela okoli 14.000 ljudi. Zaradi nove strategije (čedalje večjega pomena letalstva in atomskega orožja) namerava poveljstvo angleške mornarice sčasoma opustiti te ladjedelnice. Malteška vlada bi rada zagotovila delo ljudem, ki bi sicer prišli na cesto. Angleška vlada je pripravljena nakazati podporo Malti v višini 25 milijonov funtov šterlingov. Ta denar naj bi malteška vlada uporabila za preusmeritev sedanjih proizvodnih ladjedelnic na po-

vsen trgovinsko osnovo. Britanska vlada bi tudi prispevala letne podpore za socialno skrbstvo na Malti.

Mintoff je zahteval več. Predvsem naj bi angleška vlada zaježila vsem delavcem, ki bi bili odpusteni iz ladjedelnic, plačo, dokler ne bi našli novega dela. Postavil je tudi politične zahteve. Pristal bi na združitvi Malte z Veliko Britanijo, toda hkrati bi si rad pridržal pravico, da Malta izstopi iz te skupnosti, kadar bi si je želelo to primerno, zlasti ako bi se ne čutila enakopravno. Vlada ni hotela sprejeti Mintoffovih zahtev politične narave, niti se popolnoma jamstva za polno plačo delavcem, ki bi prišli ob delo zaradi odpustov iz ladjedelnic.

nase enje

Čas ni več zlato

Zadnji dvoboj Eisenhower-Hruščev, ki se je prenesel celo v vesoljstvo, kjer se bijejo za nadludo ruski in ameriški spustniki, je seveda še bolj utrdil zgrešeno predstavo ljudi, da se res ves svet vrti okoli Sovjetske zveze in Amerike in da je njegova usoda odvisna od izida tega dvoboja. Če se še na tem mestu ne moremo otresti Američanov in prodajajočega amerikanizma tudi na področjih izven politike in gospodarstva — tako sem nedavno opazil v izloži velik slovar ameriškega jezika, ne torej angleškega, — bo to pač dokaz, da se nam je svetovna tekma med Ameriko in Sovjetsko zvezo zagrizla, že v kri in meso. Sicer nam Američani res ne dajo miru. Se za veliko noč so nas motili v prazničnem razpoloženju, ko so se s svojimi ploščatimi avtomobili pripeljali v Trst z oporišč po Italiji, ter v naših možganih zapeljali predalčke, kamor smo že dometi shranili spomin na boljše čase pod zavezniško vojaško upravo.

Po tem dolgem uvodu se bojim vašega občutka, da smo tudi mi posegli v volilno agitacijo in da vam serviramo primeren volilni govor, ki mora biti tako dolg, kakor je dolg čas v političnem in gospodarskem življenju na Tržaškem. Ne, ne! Škrb za volilne govore prav rada prepustimo drugim. Dolgi diplomatsko-laktični uvodi ne pristojajo sestavkom o Američanih, ki ne poznajo diplomatskih finis.

Morda pi le ne bo daleč časa, ko bo Amerika prekosila staro Evropo tudi v finisi. Njen tehnični napredek ji namreč dopušta, da svojim delavcem na vseh področjih lahko dovoli več počitka, ki ga Američani lahko izkoristijo za izpopolnjevanje svoje izobrazbe in omike. Američani so že uvedli postopod 40-urni delovni teden in gospodarski pravici, da ni daleč časa, ko bodo v Ameriki delali samo 35 ur na teden. Poročilo iz New Yorka pravi, da so nekdanje življenjsko gesto »čas je zlato« (Time is money) zamenjali z novim: »Ne prenašaj se, odpočij se!« (Take it easy, relax).

Po delu jim tako preostane mnogo časa, ki ga lahko uporabijo po svoji lastni volji. V zvezi s tem je nastal v Ameriki tudi nov poklic, to je poklic svetovalca, ki ti da praktičen nasvet, kako lahko najbolje izkoristijo svoj prosti čas, kam pojdеш na izlet, ali katero športno prireditev boš izbral, katera zaporna ali knjiga je najbolj prikladna zate itd. Kako lahko pametno izkoristijo prosti čas, dokazuje pravi pravcati naval na knjižnice in knjižarne v Ameriki. Povprečni Američan sega čedalje bolj po knjigi. Tako se po izobrazbi vedno hitreje približuje Evropejcu. Pravijo tudi, da izdelujejo ameriška podjetja čedalje bolj dolge filme zato, ker imajo Američani čedalje več prostega časa na razpolago. Stroji očito vedno bolj razbremenjuje človeka. Toda gotovo je tudi, da nosi vsaj del krivde za to, da je danes v Ameriki čez 5 milijonov ljudi brez dela.

l. b.

Nimar veliki petak

Na veliko soboto svečer in na veliko nuoč jutraj pa spet škarnapanjo in tonkajo po vseh turnih zvono in pokajo za vasjo mortelci. Redki so prazniki po naših vaseh in le redko tonka v naših sarih alajeva veselja. Pri nas v Beniki Sloveniji je nimar samo velik petak. Naša slovenska beseda mora mučati in moramo le tiho govoriti v našem slovenskem materinem jeziku.

Kdaj bo naša Beniška Slovenija dočakala svojo veliko nuoč ustajanja, da ne bo nimar dikla slabih poglavarjev? Kdaj bo naša Beniška Slovenija oblečena v prazni velikončni guant enakopravnosti in pravice, da bo enaka drugim hčeram Italije?

(Matajura, glasilo benških Slovencev).

NENAVADNA PLEMENA V ABESINJI

Nemška odprava, ki je pod vodstvom prof. Jansena štiri leta preiskovala južne predele Etiopije (Abesinije), je po svojem povratku v Frankfurt dala nekaj pojasnil o svojih uspehih. Pozornost občinstva je vzbujal velik čoln s kljukastim sprednjim delom, ki ga je odprava pripeljala z jezera Margarita. V takšnih čolnih živijo tam plemena, ki preživijo pol svojega življenja na jezeru, pol pa na suhem. Odprava je preiskala tudi razmere med plemenom Gala, od koder je doma sedanjí cesar. V nekaterih predelih Etiopije živijo ljudje tudi 4.000 metrov nad morjem. V Etiopiji živijo še plemena, ki ne poznajo pluga. Za tehnične pridobitve so sicer Etiopci zelo pristopni in jih sprejemajo brez obotavljanja. Povsem naravno se jim zdi, da je za Evropejce vsak še »ako težak tehnični izum povsem lahka zadeva.

Drugi sejm v Jugoslaviji

ZAGREB — Letošnji spomladanski Zagrebski sejem traja od 11. do 23. aprila.

BEograd — V Beogradu bo spomladanski velesejem posvečen obrtništvu in bo trajal od 26. aprila do 5. maja.

LJUBLJANA — Na Gospodarskem razstavišču bo mednarodni sejem lesne industrije in gospodarstva od 22. maja do 1. junija.

LJUBLJANA — Od 4. do 14. julija bo v Ljubljani II mednarodni sejem prometnih sredstev, združen z avtomobilsko razstavo.

LESKOVAC — Od 13. do 23. julija bo v Leskovcu tekstilni sejem.

ZADAR — Od 3. do 17. avgusta bo v Zadru mednarodni ribiški sejem.

BEograd — Od 23. avgusta do 2. septembra bo v Beogradu mednarodni sejem za tehnične pridobitve.

LJUBLJANA — Na Gospodarskem razstavišču bo od 29. avgusta do 7. septembra mednarodni vinski velesejem.

ZAGREB — Od 6. do 21. septembra bo v Zagrebu jesenski mednarodni velesejem.

LJUBLJANA — Od 31. oktobra do 9. novembra bo na Gospodarskem razstavišču mednarodni sejem za radio in televizijo.

Sejmi v Ljubljani

Gospodarsko razstavišče v Ljubljani bo po dograditvi celotnega razstavišča in okolice v letošnjem letu zelo povečalo doseganjo razstaviščno površino in s tem omogočilo razstavljalcem bolj sodobno prikazovanje vseh razstavljenih predmetov. Prav zaradi teh nepokopnih adaptacijskih del se je program sejmov nekoliko spremenil. V letošnjem letu bodo poleg že minule sejm sejm »Moda 1958« še naslednji sejm:

Drugi mednarodni lesni sejem, ki bo od 22. maja do 1. junija nam bo prikazal vse sortimente lesa, polizdelke in končne izdelke. Poleg gozdarske razstave bo prikazano tudi pravilno izvajanje gozdnega gospodarstva. Temu bo priključena razstava zgodovine razvoja predelovanja lesa. Strojništvo lesno-predelovalne industrije bo s pridom ogledali razne motorne stroje, naprave in tehnične prireditve za predelavo lesa. Lesni sejem bo zanimiv za vsakogar, ki je povezan ali neposredno povezan z najpomembnejšim delom narave — z gozdom.

Drugi sejem prometnih sredstev, ki bo od 23. avgusta do 2. septembra, bo prikazal prometni sejem izredno lepo opremljen, bo za drugi sejem te vrste prav tako veliko zanimanje. Tudi Slovenija se čedalje bolj opremlja; tukaj bodo predstavljeni vsi zadnji interesi in priliko, ki si po svojem okusu in potrebi izberejo primerno vozilo. Razstavljalcem na tem sejmu tudi možnost učinkovite propagande za svoja vozila.

IV. mednarodni vinski sejem, ta, lahko rečemo že širom sveta znani sejem, bo od 28. avgusta do 7. septembra. Mednarodno ocenjevanje in natevanje najboljših vin sveta je posebno pospeševanje gojitve kvalitetnih vin in s tem našega vinogradništva. V času ko se povsod pojavljajo izdelovalci umetnih vin, je taka razstava za ljubitelje pristne kapljice pravo razpoloženje, za gospodarstvo pa velik uspeh.

V. mednarodni sejem radia, telekomunikacij in avtomatike bo od 31. oktobra do 9. novembra. Z razvojem tehnik se vedno bolj izpopolnjuje sodobna elektronika in avtomatizacija v proizvodnji in prometu. Pri tej razstavi

je treba pripomniti, da bo njen poudarek na industrijski elektrifikaciji.

— om —

RIBISKI SEJEM V ZADRU

V Zadru bo letos II. mednarodni ribiški sejem (od 3. do 17. avgusta). Sejmiska uprava je povabila okoli dvestaj držav, naj se udeležijo sejma. Sejmische obsega okrog 7.000 kvadratnih metrov. Razstavljalci bodo konservirane ribe, ribiške ladje, ladijske motorje ter opremo za ladje in ribištvo.

Padova se zanima za Jugoslavijo

V upravnem svetu padovanskega velesejma so bili zamenjani nekateri obrtniki, na čelu upravnega sveta je ostal še vedno Mario Saggin, medtem ko je bil izbran za podpredsednika Elttore da Molin, predsednik trgovinske zbornice. Kakor vsako leto bodo tudi letos na sejmu posvetili veliko pozornost kmetijstvu. Letos bo prvič pričela posloovati kmetijska borza (Borsa dell'Agricoltura), ki naj bi olajšala sklepanje kupčij. Sejm se bo udeležilo okoli dvestaj tujih držav. Uprava računata zlasti na sodelovanje Jugoslovancov; saj je v Zagrebu odprla lastno delegacijo. Tudi letos bodo organizirali posebne dni, kakor dan lesa, vina, avstrijski dan in jugoslovanski dan. Na sejmu bo jugoslovanska informacijska pisarna. Jugoslavija je zahtevala za svoje razstavljalce poseben kontingent 110 milijonov lir. Padovanski sejem bo od 31. maja do 15. junija. Voditelji padovanskega sejma so med prvimi posvetili veliko pozornost vprašanju embalaže; tudi letos bo posebna razstava embalaže.

Človeštvo se v zadnjem času vedno bolj upira izkoriščanju atomske energije v uničevalne namene, to je za kovanje morilnega atomskega orožja v kakršni koli obliki. Človek se ne more sprizgajati z mislijo, da bi skoraj neomejeno silo, ki jo predstavlja atomska energija, uporabljal za to, da bi uničeval samega sebe. Zakaj bi je ne izkoriščal rajši sebi v prid? To vprašanje postavljajo tudi industriji, ki bi radi čeneje proizvajali dobrine za človeka z atomsko energijo.

KAJ SO IZOTOPI

V tej zvezi v zadnjem času mnogo razpravljajo o uporabi takimenovanih izotopov v industriji. Kaj so pravzaprav izotopi? Izotopi so atomi neke poljubne vrstine (snovi), ki so sicer kemično enaki ostalim atomom iste vrstine, a imajo različno atomsko težo. Večjo oziroma manjšo atomsko težo kakor ostali atomi iste vrstine ima izotop zato, ker ima enega ali več delcev več — oziroma manj — kot kemično povsem enaki atomi iste vrstine. Izotope najdemo tudi v naravi. To so navadno »stabilni« ali stalni izotopi, ker se v svoji sestavi ne spreminjajo.

So pa tudi nestalni izotopi, ki se v daljšem ali krajšem času spremenijo: razpadajo se ali pa se iznebi enega delca. Nestalni izotopi so radioaktivni. Če se takim izotopom približamo z Geigerjevim aparatom, nas bo ta takoj opozoril na prisotnost radioaktivne snovi. To lastnost izotopov je znanost spretno izkoristila, da bi odkrila tajnosti bioloških in fizioloških dogajanj. Iščanje nestalnih izotopov v naravi je naporno, zamudno in predrago. Zato so prišli na misel, da bi izotope najlažje lahko pridobili z abom-

Človeštvu v korist ali pogubo?

Človek se mora odločiti - Uporaba izotopov v industriji

bardiranjem atomov v ciklotronih, kakršne imajo za pridobivanje atomske energije. Pri takem postopku se atom spremeni v radioaktivni izotop, ki ga lahko praktično uporabimo.

Vsakomur so znane metode, ki jih uporabljajo naravoslovci, da bi ugotovili pot in cilj ptic selivk. Posameznim pticam natikajo posebne obročke z oznako. Obročki ne predstavljajo nikakršne ovare ovire za ptice, ki lete s svojimi tovarni očividci. Oznake na obročkih omogočajo ugotovitev, kje so ujeti ptici obesili obroček, mesto, na katerem so jo ulovili, pa povč, kam je ptica pri svoji selitvi priletela. Tako je mogoče slediti selitvi lastovk, štorčkov, divjih gos, rac itd. Temu podobno metodo uporabljajo tudi pri izotopih.

VOLITVE V ITALIJI. V Italiji se je razvila živahna volilna agitacija. Stranke nastopajo v glavnem neodvisno in se med seboj ne družijo. Najostrejši boj bo med krščanskimi demokrati in komunistično stranko, ki jo vodi Palmiro Togliatti. Kaže, da se Togliatti, ki mu je danes 65 let, zaradi bolezni ne bo mogel udeležiti volilne agitacije. To bo vodil podtajnik Luigi Longo. Stranke zahtevajo, da bi za volilno agitacijo lahko uporabljale tudi televizijo.

AMERICANI NEKOLIKO POPUSČAJO. Vse kaže, da bo v kratkem storjen prvi korak za pripravo mednarodne konference na najvišji stopnji. Po zadnjih izjavah ameriških državljanov so pričeli Američani nekoliko popuščati ter bi bili pripravljeni prekiniti atomske poskuse pod določenimi pogoji. Z druge strani je Sovjetska zveza do neke mere pripravljena pristati na predhodna diplomatska pogajanja, s katerimi naj bi pripravili konferenco med velikimi silami. V načelu je bil med Vzhodom in Zapadom dosežen sporazum, naj bi se najprej sestali poslaniki prizadetih držav v Moskvi, kjer naj bi določili vsaj dnevni red bodoče konference.

ITALIJANSKO - FRANCOSKO - NEMSKO OBOROŽEVANJE. V Rimu so se sestali vojni ministri Nemčije (Strauss), Italije (Taviani) in Francije (Chaban-Delmas). Na sestanku so se razgovarjali o uvedbi enotnega orožja v vseh treh državah ter se pripravili na sestanek sedmih zahodnih ministrov Atlantske zveze (NATO), ki bo od 15. do 18. aprila v Parizu.

TRUMAN IN ATOMSKA BOMBA. Bivši predsednik Truman je izjavil, da ni on dal ukaza, naj ameriško letalstvo spusti prvo atomsko bombo nad Hirošimo. Prebivalstvo tega mesta mu namreč še vedno to očita. Tega so krivi sami Japonci. Truman je izjavil, da so zavzevalni poprej poslali Japoncem ultimati, ki so ga podpisali Truman, Churchill in Stalin. Ultimati so posredovali švedski in švicarski diplomati. Nanj so odgovorili Japonci s takim drznim pismom, kakršnega Truman prej še ni videl.

ITALIJANSKI UJETNIKI V SOVJETSKI ZVEZI. Rimski list »Tempo«, katerega dopisnik je imel v prejšnjem mesecu razgovor z Hruščevom trdi, da je v Sovjetski zvezi še okoli 40.000 Italijanov. Ko se je dopisnik dotaknil tega vprašanja, mu je Hruščev dejal, da gre za žalostno zadevo. Treba je namreč pomisliti, da je v zadnji vojni izginilo 17 milijonov Rusov; samo glede 10 milijonov je bilo moč ugotoviti istovetnost, o ostalih 7 milijonih ni sledu. Italijanska vlada trdi, da pogrška 40.000 Italijanov. To je v primeri s številom ruskih pogrešanih pač malo. Če Italijani navedejo o pogrških svojih podrobnije podatke, bo Sovjetska vlada izvedla novo preiskavo.

ODPRTA MEJA. Dr. Aleš Bebler v Medjunarodni politiki objavil kratak članek pod naslovom »Odprta meja« v zvezi s svojim volilnim govorom v Brdih. V članku omenja, da omogoča videmski sporazum tako živahen obmejni promet v obmejnem pasu, da lahko danes govorimo o odprti jugoslovansko-italijanski meji. Na dolžini 343 kilometrov je 56 prehodov. Ta promet je tudi precejšnje gospodarske pomena za obmejno prebivalstvo.

BIVŠI PRIPADNIKI ITALIJSKIH IN NEMSKIH VOJSKE IZENACENI. Na predlog južnotirolskega senatorja dr. Raffaeinera je za poslansko zbornico še rimski senat sprejel zakon, ki priznava bivšim pripadnikom nemške (Hitlerjeve) vojske invalidnim in drugim borcem na Južnem Tirolskem, iste pravice kakor jih uživajo bivši pripadniki italijanske armade v drugi svetovni vojni.

NAFTOVOD BENETKE — DUNAJ. V Rimu so se predstavniki italijanske vlade sporazumeli z delegacijo Dunajčanov glede novega naftovoda, ki ga bodo zgradili od Benetk do Dunaja. Naftovod bo dolg 550 km.

185.000 nemških rudarjev ni stavkalo

Za las so se zahodnonemški industriji izognili veliki stavki v železarski industriji, ki bi bila sicer proglašena 9. aprila. Ko bi ne bilo prišlo v zadnjem trenutku do sporazuma med železarskim sindrikatom in industriji, bi staval 184.000 delavcev v Porurju. Zanimivo so nekatere podrobnosti o sklenjenem sporazumu. Industriji so pristali na povišek 10 pfenigov na uro, kar predstavlja 5,33% povišanja plače pri delavcih, ki so plačani na uro, in 4,33 odst. pri delavcih, ki delajo akordno. Sindikat I. G. Metall sodi med najmočnejše sindikate v Zah. Nemčiji, saj mu pripada 1.250.000 članov, to je ena šestina nemških delavcev organiziranih v osrednji organizaciji D.G.B. Sindikat je v začetku zahteval povišanje 10% za vse delavce, to je 18 pfenigov na uro, pozneje pa je svojo zahtevo znižal na 12 pfenigov, a se je končno zadovoljil z 10 pfenigi na uro. Ta sporazum bo industrijce stal okoli 1 milijon mark (150 milijonov lir) na mesec. Sporazum obstoji tudi v tem, da je bil delovni teden znižan od 45 na 44 ur, in sicer od 1. januarja 1959. Sporazum zadeva 28 velikih železarskih podjetij.

Borba je bila zelo ostra, ker so industriji skušali pridobiti zase javno mnenje, češ da gre za vsedrjavno zadevo, za oslabeitev konkurenčne moči nemške železarske industrije pred tujimi železarskimi podjetji. Podjetja, ki so pristala na sporazum proizvedejo dnevno 60.000 ton surovega jekla, 40.000 ton litiga železa in 50.000 ton pločevine, to je 80-90% vse železarske proizvodnje Zah. Nemčije. Morebitna stavka bi prizadela tudi premožovnike, ki dobavljajo premog železarskim podjetjem. Že tako so neprodane zaloge premoga dosegle 4 milijone ton.

Vse kaže, da bo postalo nemško delavstvo bolj zahtevno nasproti delodajalcem, ker je prepričano, da se je nemško gospodarstvo po vojni tako obnovilo, da tudi delavci lahko zahtevajo zboljšanje življenjske ravni. Tudi s političnega vidika zasluži razpoloženje delavstva v Zah. Nemčiji posebno pozornost zlasti, ker v splošnem ne odobrava najnovjše odločitve vlade, da se Nemčija atomsko oboroži.

Mednarodna trgovina

ITALIJANSKI KMETIJSKI PRIDELKI ZA AVSTRIJO

Poljski pridelki, včevši vino in mineralno vodo, predstavljajo 40% vsega italijanskega izvoza v Avstrijo. V Avstriji je nekoliko upadlo povpraševanje po italijanskem rižu. Povečalo pa se je povpraševanje po jabolkih in vinu in to zaradi slabe letine v Avstriji. V prvih devetih mesecih leta 1957 je Avstrija uvozila iz Italije 39.460 stotov namiznega grozdja, 247.991 stotov jabolk v skupni vrednosti 59 milijonov šilingov, dalje 12.979 stotov marelic, 67.287 stotov breskev. Uvoz italijanske povrtnine v Avstrijo je nekoliko nazadovale. Uvoz paradiznikov je upadel kar za 40% (47 tisoč 744 stotov, leta 1956 101.007 stotov). Avstrija je uvozila iz Italije 598 hl mošta, 191.281 hl vina in 100 hl vina v steklenicah.

NEMCI REDIJO VEČ PRASIČEV
Novembra in decembra 1957 ter januarja 1958 so v Zahodni Nemčiji zaklali 440.000 ali 15% več prašičev kot v ustreznih mesecih leto prej. Cene prašičev, ki so znašale okoli 128,30 DM za 50 kg žive teže v septembru 1957, so nazadovale na 109,70 DM v začetku marca. V istem času se je svinjgov trebušno meso pocenilo za 18 pfenigov, prekajena slanina za 5 pfenigov, rebca pa za 26 pfenigov pri kilogramu. Padec cen je povzročil precejšnjo zneždo med trgovci in mesarji, kar se izraža posebno v znatnih razlikah cen med mesnico in mesnico. Z zadevo se bavi tudi zvezno ministrstvo za prehrano, ki priporoča gospodinjam, naj pazijo na cene v raznih prodajalnah.

Opozorilo. Na drugem mestu prinašamo pregled letošnjih sejnov Gospodarskega razstavišča v Ljubljani. Prvi v bodoči sezoni bo mednarodni lesni sejem od 22. maja do 1. junija. Vse inozemske interesente bi posebno opozorili na ta sejem, ki bo dajal razstavljalcem in obiskovalcem obilo možnosti za nakup oziroma prodajo. Lesna industrija v Jugoslaviji potrebuje ob svojem sedanjem razmahu razne storitve in druga pomožna sredstva, ki jih do sedaj v Jugoslaviji še ne izdelujejo. Posredovati nakup le-teh in prodajo lesa in lesnih izdelkov je namen tega sejma. Vsem, ki imajo opravka s tem, priporočamo, da se pravočasno zanimajo za to ugodno priložnost. Za vse informacije

typographic

UVOZ-IZVOZ GRAFIČKOG MATERIJALA

TRST - TRIESTE, VIA RISMONDO 2, TEL. 62-542, 29-477

MATRICE tvornice Off. SIMONCINI S.p.A., Bologna (Italija)

po snizenim cenama

Grafičke boje za sve stamarske branje, slova za ručno slaganje, svi strojevi za cinkografiju, svi strojevi za fotoreprodukciju, rasteri, papir sviju vrsti za stampanje i za ambalažu kao i grafički material uopšte.

TRAŽITE OD NAS PRORAČUNE I SVE INFORMACIJE!

Povišanje plač profesorjem

Dolga sindikalna borba šolskih sindikatov je končno vsaj delno kronana s uspehom. Vlada je sprejela delno zahteve sindikatov po zvišanju plač šolskim vsaj za izredno delo. Zahteve sindikatov so bile sicer mnogo večje, a težave, ki jih je postavil finančni minister so bile nepremagljive, in sindikati so morali sprejeti, kar je bila vlada pripravljena dati. S to vladno pripravljenostjo in izplačilom za nadurno delo pa priznavanje sindikatov še vedno ni končano.

Prosivni minister je obljubil, da bo podvoji šolskim izplačani že pred velikonočnimi prazniki. Toda tehnično delo se je tako zavleklo, da praktično izplačilo ni bilo moč pred prazniki. Mnoge šole še prav te dni prejemajo zaostanke in šolskim bodo prav tako prav prišli kot pred prazniki, morda pa še bolj, ker jih bodo bolj trezno porabili. Lestvica prejemkov pa je naslednja:

Kategorije	od 1. 7. 56	od 1. 7. 57
Učitelji	1500	3500
Prof. niž. srednjih in strok. šol	2000	5000
Prof. viš. sred. šol	3000	7000
Učit. tehn. predm.	1500	3500

To so seveda kosmatni prejemki, od katerih pa je treba odšteti približno eno osmino raznih odteglajev. Teh poviškov in izplačila zaostankov so deležni tudi šolski slovenskih šol, ker je njih plača izenačena s plačami šolskih italijanskih šol. Upajamo, da se bo tudi novi zakon, ki bo uredil vsaj delno položaj šolskih na Tržaškem čimprej pričel praktično izvajati in da bodo tudi slovenski šolski v veliki meri deležni vsaj skromnih drobtin tega zakona, ki je v načelu ugoden, a praktična uporaba pa bo zahtevala še veliko časa.

Pomočstvo
Napovedane ladje
JUGOLINIJA

Proga Jadransko morje - Vzhod: Avala, odhod 21/4 za Beirut; Zagreb, odhod 25/4 za Aleksandrijo, Beirut in Latakijo; Sarajevo, na isti progi, odhod 3/5; Topusko, odhod 5/5 za Beirut in Port Said.

Proga Jadransko morje - Indija - Pakistan: Avala, odhod 16/4 za Port Sudan, Aden, Kolombo; Dinara, odhod za Port Sudan, Aden, Karaki, Bombay, Madras, Rangoon 23/4; Lovčen, odhod 20/5 za Port Sudan in Aden; Učka, odhod 20/5 za Port Sudan, Aden, Karaki, Bombay, Madras in Rangoon.

Import - Export

Cattunar Umberto
TRST - Ul. F. Severo 3 - Telef.: 34-089

formacije, prijave tiskovine in propekte se obrnite na naslov: Gospodarsko razstavišče v Ljubljani, Titova 50, Slovenija, prejmete pa jih tudi pri diplomatskih in trgovinskih predstavništvih Jugoslavije in inozemstvu.

—om—
RIBISKI SEJEM. Mednarodnega sejma ribarstva v Anconi se udeležijo osem držav, in sicer Norveška, Danska, Island, Južna Afrika, Turčija, Španija, Zah. Nemčija in Kanada. Sejem bo trajal od 12. do 27. julija. Uradno bodo zastopane na sejnu tudi številne druge države, med njimi tudi Jugoslavija.

JUGOSLOVANSKA NAROCILA V ITALIJI. Glavno ravnateljstvo jugoslovanskih državnih železnic se pogaja za dobavo štirih potniških vlakov sestavljenih iz Dieslove lokomotive in štirih potniških vozov. Italijanska podjetja bodo sodelovala pri izdelavi 10 podobnih vlakov v Jugoslaviji.

DOBAVO 235 INDUKCIJSKIH TELEFONSKIH CENTRAL za grško pošto upravo si je zagotovilo trgovsko podjetje »Jugoelektros« iz Beograda, in sicer na licitaciji v Grčiji, katere so se udeležile tudi nekatere znamenite inozemske tvrdke. »Jugoelektros« je na tej licitaciji zastopalo tvrdko »Mihajlo Pupin«, ki bo omenjene centrale dobavila. Doselej je ta tvrdka izvažala take centrale v Turčijo in v neke druge države Srednjega vzhoda.

IZVOZ ELEKTROENERGIJE IZ JUGOSLAVIJE. V razdobju januar-oktober 1957 je Jugoslavija izvozila samo v Avstrijo 121 milijonov kWh, kar pomeni povečanje za 137% nasproti istemu razdobju leta 1956 (51 milijonov kWh). Jugoslavija razpolaga z znatnimi presežki elektroenergie, ki bi jih lahko izvažala tudi v Italijo in posebno na Madžarsko. Izvoz elektroenergie v slednjo se bo začel verjetno letošnje jesen po daljnovodu na 120 KV, ki veže Varaždin s Šejterom.

ITALIJANSKO - JUGOSLOVANSKI SPORAZUM PODALJŠAN. Ker ni bil odpovedan v predvidenem roku ne s strani Italije, ne s strani Jugoslavije, je trgovski sporazum med državama podaljšal še za eno leto, to je do 31. marca 1959. Prav tako veljajo do tega datuma seznama blaga, ki se nanašajo na omenjeni sporazum.

UVOZ-IZVOZ GRAFIČKOG MATERIJALA

TRST - TRIESTE, VIA RISMONDO 2, TEL. 62-542, 29-477

MATRICE tvornice Off. SIMONCINI S.p.A., Bologna (Italija)

po snizenim cenama

Grafičke boje za sve stamarske branje, slova za ručno slaganje, svi strojevi za cinkografiju, svi strojevi za fotoreprodukciju, rasteri, papir sviju vrsti za stampanje i za ambalažu kao i grafički material uopšte.

TRAŽITE OD NAS PRORAČUNE I SVE INFORMACIJE!

Proga Jadransko morje - ožine - Indonezija - Daljni Vzhod: Avala, odhod 16/4 za P. Swettenham, Singapur, Bangkok, Džakarta, Hongkong, Whanpo, Pusan; Lika, odhod 5/5 za Singapur.

Proga Jadransko morje - Severna Kitajska - Japonska: Lika, odhod 5/5 za Yokohama, Nagoya, Kobe, Osaka, Sangaj, Takubaru, Hsinking.

Proga Jadransko morje - ZDA: Makedonija, odhod 10/5 za New York, Philadelphia, Baltimore.

Proga Jadransko morje - Sev. Evropa: Vojvodina, odhod 25/4 za Lisbno, London, Hull, Hamburg, Rotterdam in Anvers; Pula, odhod 2/5 za London, Hamburg, Rotterdam, Anvers.

Proga Jadransko morje - Sev. Afrika: Pula, odhod 2/5 za Oran, Tangeri, Casablanca; Makedonija, odhod 10/5 proti Casablanci.

Proga Jadransko morje - Perzijski zaliv: Topusko, odhod 5/5 za Agaba, Aden, Bahorsin, Damman, Kuwait, Khorremshar, Basrah.

Proga Jadransko morje - Dalmacija - Grčija: Istra, odhod 22/4 za Rijeko, Zadar, Šibenik, Split, Dubrovnik, Kotor, Krk, Patras, Itea, Pirej.

JUGOSLAVIJA NA TUJIH VELESEJMIH

Pod okriljem Zvezne zunanjetrgovinske zbornice se bo (oziroma se je) Jugoslavija letos udeležila naslednjih velesejmov: Lipsko (Leipzig), Frankfurt, Milan, Kazablanka, New York, Poznanj in bombažne razstave v Kairu; nadalje v Stockholmu, na Dunaju, Solunu, Plovdivu, Damasku, Tunisu in živilske sejma v Londonu. Jugoslovanska udeležba na tržaškem velesejmu organizira Trgovinska zbornica LR Slovenije s sodelovanjem Trgovinske zbornice LR Hrvaške.

IZVOZNO IN UVOZNO PODJETJE

TVRDKA
E. Bon

TRST - TRIESTE
ULICA ROMA 20
TELEFON 35-108

Import - Export

Cattunar Umberto
TRST - Ul. F. Severo 3 - Telef.: 34-089

Kdo bo vodil jugoslovansko gospodarstvo

Dosedanji podpredsednik vlade Svetozar Vukmanović — Tempo, ki je dal glavne smernice razvoju jugoslovanskega gospodarstva po Kidričevi smrti, je bil izvoljen za predsednika Zveze sindikatov Jugoslavije. Ta izvolitev napoveduje, da se bodo sindikati odsele bolj udeleževali v gospodarskem življenju. Vukmanovićev naslednik bo po odstopu sedanjega vlada izbral nova. Navada je namreč, da vlada odstopi, ko se po novih volitvah sestane nova skupščina. O sestavi bodo vlade seveda mnogo ugibajo v beograjskih političnih krogih. Sedanja podtajnik Ministrstvu za zunanje zadeve dr. A. Bebler postane predsednik skupščinskega odbora za zunanje zadeve, Bebler je bil izvoljen za poslanca v goriskem okraju. Glede bodočih smernic za jugoslovansko gospodarstvo je značilno pismo centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije vsem podrejenim organizacijam, ki ga je objavil »Komunist«. Pismo posveča veliko pozornost tudi gospodar-

skim vprašanjem in opozarja komuniste na določene pogoje, ki so se vrtili v vodstvo podjetij in gospodarskih ustanov. Tudi predsednik Tito je v svojem velikem volilnem govoru obširno govoril o dosedanjem razvoju jugoslovanskega gospodarstva ter poleg uspehov opozoril tudi na nekatere nedostatke v gospodarstvu. Dodal je, da ne bo ostalo samo pri omejenem pismu centralnega komiteja. Vlada je izdala uredbu o uporabi osebnih avtomobilov za državne organe, ustanove in gospodarske organizacije, da bi odpravila razne pomanjklivosti in nezadostno kontrolo nad uporabo avtomobilov in pospešila motorizacijo.

Naslednji hoteli se priporočajo

Hotel COLOMBIA

Trst, Ul. Geppa 18 - Tel. 23-741 in 31-083 II. kategorije. — Sedemdeset postelj. Vse hotelske udobnosti. Enoposteljne sobe od 1100 do 1400 lir, dvoposteljne od 2200 do 2600 (davki in postrežba vključeni).

Hotel ADRIA

Trst, Capo di Piazza 1 - Tel. 36-478 (Piazza Unità) III. kategorije. — Popolnoma obnovljen. Vse hotelske udobnosti. Enoposteljne sobe od 950 do 1360 lir, dvoposteljne od 1900 do 2500 (davki in postrežba vključeni).

Hotel POŠTA

Trg Oberdan 1 (v centru mesta) - Tel. 24-157. — Vse udobnosti, mrzla in topla tekoča voda, centralna kurjava, telefon v sobah. Dvžalo. Cene od 750 lir dalje.

Hotel ABBAZIA

Trst, Ul. Geppa 20 - Tel. 23-068 III. kategorije. — Vse hotelske udobnosti. Enoposteljne sobe od 875 do 1100 lir, dvoposteljne od 1700 do 2200 (davki in postrežba vključeni).

Hotel SLON

Ljubljana, Titova 10 - Telefon 20-643 do 46. — Priporočamo obiskovalcem svoje obrate: kavarno, restavracijo in bar. Hotelske sobe od 350 din dalje.

Hotel MOSKVA

Beograd. Kategorija A. Razpolaga s 100 udobno opremljenimi sobami, apartmami, sobami s toplo in mrzlo tekočo vodo, telefonom, restoronom z domačo in tujo kuhinjo, kavarno, barom, salonom za bankete in konferenčne, vodiči in šoferji. Popust za skupine!

„GOSPODARSTVO“

izhaja vsak drugi petek. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Trst, ul. Geppa 9, tel. 38-933. — CENA: posamezna številka lir 30, za Jugoslavijo din 15. — NAROCNINA: letna 700 lir, polletna 400 lir. Pošt. ček. račun »Gospodarstvo« št. 11-9396; za Jugoslavijo letna 420 din, polletna 250 din; za ostalo inozemstvo 2 dolarja letno. Naroča se pri ADIT, DR. ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3/I, tek. rač. pri Komunalni banki št. 60 KB-1-2-375. — CENE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 50 lir, za inozemstvo 60 lir. — Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. Založnik: Založba »Gospodarstva« Tiskarna »Graphis« v Trstu

Spedijsko podjetje

Tomaso Prioglio

TRIESTE — Via Ghenga 2/I
Telef. 37-314 — 31-291 — 61-200

NOVI NASLOV SPEDICIJSKEGA PODJETJA

Fratelli PRIOGLIO

Trieste, Ulica S. Anastasio 2
(V neposredni bližini glavne postaje)

TELEFON ŠT. 31-167, 24-853 — TELEGRAMI: PRIOGLIO TRIESTE

Duplica

AUTOSALONE - UL. S. NICOLO' 12
TELEFON 12-130

Zastopnik
„Aronde“ 1300 cc. v različnih modelih:
„VEDETTE“ 8 V;
Povzročena vozila
Izročitev v 30 dneh

Izvenserijski FIAT 600 s štirimi vrati „LUCCIOLA“.
Posebna luksuzna izdelava karozerije ALFA ROMEO GIULIETTA, FIAT 1100/103, FIAT 600 TOVORNIKI (FURGONI) - izročitev takoj

Izredna priložnost
Uvoz in izvoz avtomobilov, bogata izbira vozil druge roke z jamstvom in velikimi plačilnimi olajšavami

URARNA IN ZLATARNA

Miholi Karel - TRST
Campo S. Giacomo 3 - tel. 95-881
Ure najboljših znanih, velika izbira starih okrasov za vse prilike

„VISTA“
TRST, Ul. Carducci 15, tel. 29-656
Bogata izbira naočnikov, daljnogledov, šestil, računal in potrebnih za višje šole, toplomerov in fotografskega materiala.

Hotel METROPOL BEOGRAD
Novo otvoreni hotel »METROPOL« razpolaga za restoronom, kavanom i salonom za doručak, variété barom, posebnim salama za bankete i druge prijemke, kao i hotelskim salonima i salama za konferenije.

Sobe hotela »METROPOL« su najsavremenij konfora sa kupatilima i telefonima.
Hotel »METROPOL« pruža svojim posetiocima prvovrzdnu uslugu u pristupačne cene.

HOTEL ZAGREB & ESPLANADE
Opatija — tel. 375

otvoren čitavu godinu. U turističkom centru na moru, uz ravne plaže. Ukupno 160 ležaja, 28 soba sa kupatilom. Tople morske kupke i masaže. Restoran prvovrzdni, bečka i internacionalna kuhinja. Nacionalna jela i riblje specijalitete.

Hotel ATLANTIK
Opatija (Center)
Telef: 346 - 407 - 517
Moderan, konfor, riblji restorani sa poznatim gurmanskim specijalitetima. Otvoreno čitavu godinu. Cijene umjerene.

Istra vabi!

- **Istrski hoteli Vas bodo tudi**
- **letos postregli z vso pozornostjo**
- **Priporočajo se cenj. obiskovalcem:**

Hotel Palace PORTOROŽ
Najmoderneje urejen hotel z vsem sodobnim konforom; reprezentativna restavracija; bar; KAVARNA JADRAN s TERASO OB MORJU Glasba; ples; razne prireditve; obširen subtropski park ob morju; kopališče; nad 400 postelj.

Hotel CENTRAL PORTOROŽ
z dependansami SLOVENSKI DOM — RIVIERA — JADRANKA. Sodobna ureditev, slikovita terasa ob morju, ribja restavracija, nad 260 postelj.

Hotel Triglav KOPER
najmoderneje urejen hotel: velika restavracijska terasa ob morju; kavarna, glasba, ples, nad 100 postelj.

Hotel Galeb KOPER
Izbrana istrska vina in istrske specialitete v hrani, odlična postrežba, glasba, restavracijski vrt v muzejskem parku.

Hotel Metropol Piran
z dependanso »ROTONDA« in dependansami v »FJESU«; kavarna, ribja restavracija, glasba, ples, kopališče, 220 postelj.

HOTEL „HELIOS“ PORTOROŽ
z dependansami PIRAN, BRISTOL in ISTR. Moderna ureditev — vrtna restavracija VESNA — Kavarna in slaščičarna KEKEC — glasba — ples — nad 150 postelj.

HOTEL TURIST (ex Sv. Nikolaj) Ankaran
Odlični pogoji za razvedrilo: peščina, kopališke naprave, drevedri, restavracije, letne hišice, prostori za taborjenje.

Oglašujte v „Gospodarstvu“

KMEČKA BANKA

r. z. z. o. j.

GORICA

Ulica Morelli 14 - Telefon 22-06

Ustanovljena leta 1900

Kooperativa Import Export

LJUBLJANA

Titova 19, tel. 21-053

Izvaža in uvaža:

mehak rezan les,
trd rezan les,
gozdne asortimente,
finalne izdelke
in izdelke domače
obrtni ter pluto
in plutne proizvode

import - export

primorje export - primorje export - primorje export - primorje export

Primorje export

IZVOZNO UVOZNO PODJETJE
Nova Gorica - Jugoslavija

Telefon: št. 07 Nova Gorica, št. 12 Šempeter pri Gorici
Brzljavi: Primorje Export — Tekoči račun 655-T-82
pri Narodni banki Nova Gorica

Nova Gorica

Telefon 07

primorje export - primorje export - primorje export - primorje export

Vrši vse posle v zvezi z izvozom in uvozom po videmskem in tržaškem sporazumu. — Sprejema vsakovrstne prevoze blaga za inozemstvo predvsem za Italijo.

Kmetovalci in vrtnarji!

Po ugodnih cenah lahko nabavite se-
menski grah »Holandski« in vse dru-
ge domače in uvožene vrste.

Vseh vrst uvožena in doma pridelana
semena, trte, sadna drevesa, razne cve-
tlične sadike, vrtnice itd. — Poljedel-
ske stroje in druge potrebščine.

Marinac Vladimir

Strada Vecchia per l'Istria
Tel. 41-176

TRGOVINA MOTORJEV IN NADOMESTNIH DELOV

Moschion & Frisori

TRST - UL. VALDIRIVO 36 - Tel. 23-475

Zastopstvo:

MOTO GILERA
MOTOM ITALIANA

NADOMESTNI DELI ZA VSA MOTOR-
NA KOLESA, MOTOSKUTERJE IN

TRICKLE — VSE PRITIKLINE ZA
AVTOMOBILE IN MOTORJE.

„TRANS - TRIESTE“ S. a. r. l.

TRISTE-TRST V. Donato 3 - Tel. 38-827 31-906 95-880

UVAŽA: vse lesne sortmane in produkte gozdne
industrije

IZVAŽA: vse proizvode FIATOVE avtomobilске in-
dustrije in rezervne dele. — Vse vrste
gum tvornice CEAT in vse produkte naj-
važnejših italijanskih industrij.

Ribarič Ivan

UVOZ ♦ IZVOZ

VSEH VRST LESA IN TRDIH GORIV

TRST - ULICA F. CRISPI 14 - TEL. 93-502
ULICA DELLE MILIZIE 19 - TEL. 96-510

IGNIS

• Električni in plinski štedilniki
• Hladilniki
• Bolder za segrevanje vode

IZVOZNO PODJETJE

SLOVENIJA ŽIVINOPROMET

LJUBLJANA, DALMATINOVA 1

Telefon 22-212

Telegr. „Slovpromet“

izvaža vse vrste živine, konj, prašičev,
mesa in mesnih izdelkov ter vse vrste
mesnih konzerv, prvovrstne kranjske
klobase in kraško šunko.

Živina je stalno na zalogi v depolu,
Prestranek - Telefon šte. 3

jadran

IMPORT - EXPORT

IZVOZ IN UVOZ VSEH ARTIKLOV PO
GORIŠKEM IN TRŽAŠKEM SPORAZUMU

sežana, telef. 4, 62, 66

C. I. G. E. M.

Sec. a. r. l.

TRGOVINA, INDUSTRIJA I MINERALI
UVOZ - IZVOZ I PRETSTAVNIŠTVA

TRISTE - Piazza della Libertà 3 - Tel. 29-212

Telegrafski naslov: CIGEM - TRIESTE

SPECIJALIZOVANI - UGLAVNOM NA PRIBAVLJANJU POLJO-
PRIVREDNIH STROJEVA, ALATA I INDUSTRIJSKIH ARTIKALA

UFFICIO RAPPRESENTANZE COMMERCIALI

ADAMIČ

TRST, UL. S. Lazzaro 23 - Telef. 31-996, 25-449

Izlaga na proletnom Zagrebačkom sajmu u
paviljonu broj 9, stand br. 37, sledeće proizvode:

distributori za ulje i silosi za kafu
mašine za prženje kafe
mlinovi za kafu, mikseri
ekspres mašine za kafu
mašine za sabiranje, register kase
bencinske pumpe
posudje iz polietilena
automatske vage
ribarske mreže „FORYON“
glutaminat za proizvodnju
konserviranih supa

POSETITE BEZOBVEZNO IZLOŽBU I TRAŽITE PONUDE

ferramenta

Krainer e Co.

GORICA, UL. RASTELLO 19

Telefon 20-39

Izvaža ekonomske štedilnike,
hladilnike najboljih znamk, vse vrste
kovinskih izdelkov, orodje
za kmetijstvo, itd.

v trgovini

Magazzini Verbitz

Piazza Ospedale, 3

hote naši najbogatije izbiro manufak-
turnega blaga in tkanin najbolj priznanih
tovarn: kotenine, volnene odeje, pregrinja-
ja, damask za žimnice, volnene in bom-
bažne pletenine, nogavice, srajce, dežnike
in zavese. Vse po najnižjih cenah!

Po izredno nizkih cenah
prodajamo ženske konfekcije

„Gondrand“

TRST - TRIESTE, VIA CARDUCCI 10

Telefon: 37-157

Telegrami: GONDRA - TRIESTE

PODJETJE S POPOLNO USTREZAJOČO
OPREMO ZA PREVOZ GOVEJE ŽIVINE,
KONJ, PERUTNINE, MESA IN JAJO

Levna obmejna postaja na Proseku (Gondrand Prosecco)
s hlevi za počitek živih živali

tiskarna

graphis

trst

ul. sv. frančiška 20

telefon 29-477

Impexport

TRST, Ulica Cicerone 8 - Telefon 38-136 37-725
Telegram IMPEXPORT - TRIESTE

UVAŽA: VSAKOVRSNEN LES, DRVA ZA KURJAVO,
GRADBENI MATERIAL

IZVAŽA: TEKSTIL, KOLONIALNO BLAGO IN
RAZNOVRSTNE STROJE

Operira po tržaškem in goriškem sporazumu
Specializirano podjetje za vsakovrstne kompenzacije

Impexport

JUGOLINIJA

RIJEKA - Poštini predal 379

Telegrami: JUGOLINIJA - RIJEKA 26-51, 26-52, 26-53
Teleprinter: JUGOLINE 02526

VZDRŽUJE REDNE BLAGOVNE IN POTNIŠKE PROGE

Z/NA JADRAN — SEV. EVROPA vsakih 10 DNI
SEV. AMERIKA vsakih 15 DNI
BLIŽNJI VZHOD vsak teden
DALJNI VZHOD vsak mesec
GRČIJA in TURČIJA vsakih 15 DNI

Zastopstvo v Trstu: „NORD-ADRIA“, Agenzia Marittima di V.
BORTOLUZZI — Telegrami: „NORD-ADRIA“ Trieste - Tel.
37-613, 29-829 Urađi: TRST, Piazza Duca degli Abruzzi št.

SPLOŠNA PLOVBA

Sedež Piran

Predmet poslovanja: pomorski prevozi dolge
in obalne plovbe.

Centrala Piran — Telefon 57, 58
Komercialni oddelek: Ljubljana - Tel. 23-147
Telex: 031 85

Brzljav: PLOVBA Piran oz. PLOVBA Ljubljana

TECHNA

IMPORT-EXPORT

TRST — ULICA FABIO FILZI 17/1

Tel. 35-907 - Teleg. TECHNACUIN

Zastopamo za Jugo-
slavijo, razne indus-
trijske stroje, orodja
in tehničnega mate-
riala

Vršimo vsakovrstne
izvozne in uvozne
operacije

Cicli

COTTUR

TRISTE

Via Crispi 8-9

Telefon 93 982

Znana ime in znana znamka - garancija -
dvokolesa - motorna kolesa in nadomestni
deli - skrajno konkurenčne cene - posebni
popusti za izvoz

INTEREUROPA

mednarodna spedičija in
transport

Glavna direkcija Koper
tel. 141; 184 telex 03-176

Brzljav: Intereuropa
Koper,

Tek. rač. 60-JUB-19-T34
Jugobanka, Ljubljana

Se Vam priporoča in za-
gotavlja hitre in cenene
spedičijske in transport-
ne usluge. — Prevzema
vse spedičerske posle v
zvezi z mednarodnimi ve-
lesejmi!

Direkcije: Beograd Ul.
M. Tita 7, tel. 31617,
32445

Zagreb: Smitičklasova 22
tel. 39758, 39691,
telex 02 — 148

Rijeka: Ul. Blaža Polića 2
tel. 2711, 3784,
telex 025-15

Filiale: Ljubljana, Ma-
bor, Sarajevo in Jese-
nice.

Izpostave: Nova Gorica,
Kotoriba, Subotica, Ko-
zina, Podgorje, Sežana.

PRIZNANA GOSTILNA

FURLAN

REPENTABOR

TEL. 21-360

Domaća kuhinja in pristna
vina — Cene ugodne.

Skrbna in vestna
postrežba

AVTOPREVOZNIŠKO
PODJETJE

A. POŽAR

TRST - ULICA MORERI ŠT. 7

Tel. 28-373

Prevzemamo vsakovrstne
prevoze za tu in inozem-
stvo. — Postrežba hitra.
Cene ugodne

G. M. COLOMBIN & FIGLIO

UVOZ - IZVOZ

PLUTOVINE
in IZDELKOV

Trst, Porto Industriale - Zaule

TEL. 99-182

Tigr. COLINTER - TRIESTE

AUTOMOTOR

IMPORT - EXPORT

PREDSTAVNIŠTVO za na-
domestne dele italijanskih,
nemških, angleških in ame-
riških avtomobilov ter nado-
mostnih delov sa DIESEL
motorje, pumpe, injektorje
ter traktorje

TRISTE-TRST, Via Udine 15
TELEFON 30-1957 - 30-198

MACCHINE ED ATTREZZATURE PER UFFICIO PER OGNI ORDINE DI ESIGENZE...
STROJEVI I OPREMA ZA SVAKU UPOTREBU U UREDIMA...

1. Schedari a schede verticali visibili
Kartoteke sa uspravnim vidnim skedama

2. Macchina per scrivere standard
Pisača mašina standard

3. Macchina per scrivere elettrica
Električna pisača mašina

4. Addizionatrici e calcolatrici scriventi
Računske pisače mašine

5. Classificatori di acciaio
Klasifikatorji iz čelika

6. Macchina per scrivere portatile
Prenosna pisača mašina

7. Macchine contabili
Računski strojevi

8. Apparecchi per fotocopie e microriprodu-
zioni
Aparati za fotokopije i mikroriprodukcije

9. Schedari a schede orizzontali visibili
Kartoteke sa vodoravnim vidnim skedama

Remington Rand Italia

S.p.A.

Filiale: TRIESTE Via Dante 1 - Telef.: 29-831
Filiala: TRST

SEDEŽ: TRST - ULICA FARIO FILZI ST. 10/I - TELEFON ST. 16.04

vestnik SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Zaščita osebja v gospodinjstvu

Novi zakon, ki ga je pred nedavnim zglasoval italijanski parlament, določa natančno pravice in dolžnosti delavcev in delodajalcev v gospodinjstvu. Zakon dopolnjuje po eni strani določbe civilnega zakonika, po drugi strani pa vsebuje določbe glede obveznega, stalnega, starostnega in bolezenskega zavarovanja ter glede izplačila tri- najstje plače.

Najvažnejši od teh predpisov so vse- skakor tisti, ki se nanašajo na: spre- jem v službo gospodinjkega osebja, praznično dobo in na pravice za- poslenih.

SPREJEM V SLUŽBO

Po tem določiti lahko delodajalec sprejme posredno v službo gospodinj- sko osebje, toda to mora javiti uradu

za delo v roku 30 dni po preteku po- kusnega roka. Ob sprejemu v službo mora imeti delavec naslednje pogoje: a) delavsko knjižico; b) osebno izkaz- nico; c) zdravniško izkaznico in d) iz- kaznico soc. zavarovanja.

Ce je delavec mladoleten, je potreb- no pisмено privoljenje očetovo ali ti- stega, ki izvršuje očetovsko dolžnost.

PREIZKUŠNA DOBA

Za osebje, ki opravlja uradniško de- lo, zahteva zakon preizkusno dobo ene- meseca. Osebje, ki opravlja ročna dela, pa mora dovršiti prizkusno do- bo 8 dni.

PRAVICE IN DOLŽNOSTI DELAVCEV ZAPOSLENIH V GOSPODINJSTVU

Plačilo mora biti izvršeno vsaj vsak mesec; nadalje imajo omenjeni delav- ci pravico do hrane, prenočišča, te- denskega počitka, do dopusta, do od-

pušnega zneska in poročnega dopu- sta. Dan tedenskega počitka mora bi- ti nedelja, ali pa vsaj v dveh polovič- nih dneh, od katerih eden mora so- vpadati z nedeljo. V prazničnih dneh med tednom pripada osebju počitek za polovico dneva. Zakon ne določa tra- janja dnevnega dela, vendar mora n- čni počitek trajati vsaj 8 zaporednih ur; v primeru nočnega dela pripada uslužbencu primeren dnevni počitek.

Dopust za osebje, ki opravlja ročno ali uradniško delo, odvisi od starosti, traja najmanj 15 ali največ 25 dni. Odpravnina mora ustrežati plači ene- ga meseca za vsako službeno leto za uradniško osebje in za polovico mesa- ca, vedno za vsako službeno leto, za ročne delavce.

Zakon zahteva, da morajo delavci v gospodinjstvu opraviti svoje delo po potrebi in koristni družini, za katero delajo, z največjo pozornostjo in naj- večjo marljivostjo ter tajnostjo.

stranke Stane Bidovec, na komunistič- ni listi pa Marina Bernatčeva. Pristaši Svobodnega tržaškega ozemlja so se razcepili (na fronto za neodvisnost — skupina V. Borghese in tržaško unijo — C. Tolloy). Nadalje nastopijo kršćan- ski demokrati, italijanska socialdemo- kratska stranka, italijanska republikan- ska stranka skupno z radikalno (libe- ralnimi divergenti); italijansko socialno gibanje (neofašisti); ljudska monarhi- stična stranka in nacionalna monarhi- stična stranka. Na Tržaškem bo vsega 11 list. Na Goriškem kandidira Slove- nec Viljem Nanut na listi italijanske soc. stranke, Franc Komic pa na listi komunistične stranke.

V Trstu bo 211.729 volivcev, v Miljah 8.789, v Nabrežini 3.944, v Dolini 3.847, v Zgoniku 893 in v Repentaboru 409. Vseh kandidatov je 44.

Gospodarsko gibanje MEN ne nastopi, pač pa domnevajo, da bodo nekateri njegovi pristaši volili kandidate indi- pendence.

»POLITICA GIULIANA« je naslov do- vega lista, ki so ga pričeli izdajati v Trstu pristaši Italijanskega socialnega gibanja, to je neofašistov. List objavlja osebne podatke o kandidatih stranke v Trstu (dr. R. Gelfer-Wondrich, dr. A. Morelli, Ida de Vecchi in dr. C. de Fer- ra). List vstaja proti uvedbi dvojezič- nosti in kritizira demokratsko kršćan- sko vladno, ker je nakazala denar za graditev Slovenskega kulturnega doma v smislu londonskega sporazuma. Ver- jetno bo list izhajal samo med volilno agitacijo.

NASE SOZALJE

V Sv. Križu pri Trstu je umrl inva- lid NOB Ljotz Skabar, v Trstu pa 57 letni peč Ivan Jančar.

+ Dr. FRAN KOS

Dne 20. marca 1958 je v bolnišnici na Jesenicah po kratki bolezní nenadoma umrl dr. Fran Kos, upokojeni direktor Naravoslovnega muzeja v Ljubljani.

Imenovani je bil kot znanstvenik v svoji stroki znan tudi daleč izven do- movine. Do zadnjega je delal in pisal znanstvena dela iz biologije, pomagal kjerkoli je bila potreba. V zadnjih le- tih je posvetil posebno skrb in znan- stveno delo študiju rastlinskih škod-ljivcev, zlasti raznih insektov. Omeji- mo naj, da je pok. dr. Kos začel svojo življenjsko pot po opravljenih študijah, v Trstu, kjer je nad 10 let služboval na znani »Zoo-štaciji«. Lansko leto je po dolgem času obiskal naše mesto in z znanci obujal lepe spomine na tiste dni. Kot človek je bil izredno družaben in priljubljen a hkrati značajan.

PRESTROGO NADZORSTVO

Odkar veljajo na Tržaškem omejitve iste cene za tobak kakor po drugih italijanskih pokrajinah, to se pravi mnogo višje cene, kakor so bile za ča- sa Zavezniške vojaške uprave, je po- stalno nadzorstvo ob meji mnogo strož- je. Cariniki hočejo preprečiti vtihot- apljanje tobaka iz Jugoslavije, kjer je cenejši. Po uvedbi novih cen na Tržaškem je razprodaja tobaka v to- bakarnah močno nazadovala in z njo seveda inkaso državnega monopola. Da so iz teh razlogov cariniki na me- ji strožji, je razumljivo. V zadnjem času pa gredo vendar predaleč; saj se dogaja, da ustavljajo ljudi celo na Opčinah, ki so vendar skoraj uro ho- da oddaljene od meje. Cariniki iščejo torej tobak daleč od meje pri ljudeh, ki so bili pregledani že na meji.

J. K.

Obmejni promet na Goriškem

V prvih mesecih tega leta so zabele- žili na Goriškem 246.023 prehodov v eni smeri, kar nam da približno pol milijona obojestranskih prehodov. 185.472 je bilo Jugoslovancev, ki so pri- šli v Gorico, 60.551 pa Italijanov, ki so se napotili v sosednje jugoslovansko področje.

Medtem ko je bil prehod z navad- nimi propustnicami z jugoslovanske strani na srednji mesečni ravni 56 ti- soč prehodov (173.107 v treh mesecih), je bilo število prehodov na italijanski strani manjše od srednjega povprečja. Navadno obmejno izkaznico je izkoris- tilo 53.093 Italijanov.

Posebne dovoljenja pa se je poslu- žilo 1032 Italijanov in 621 Jugoslovan- cov, izredne propustnice 34 Italijanov in 19 Jugoslovancev, prehodne propus- nice pa dva italijanska državljana in 1917 Jugoslovancev. Glede teh propus- tic naj omenimo, da jih Jugoslovani uporabljajo, ako potujejo iz Brd v Novo Gorico čez italijansko ozemlje, ali pa če gredo iz Nove Gorice v Koper skozi Gorico in Trst.

Tudi prehodi kmečkih dvolastnikov so se skrétili v teh zimskih mesecih, a v marcu se je njihovo število že zvi- šalo. Italijanov je bilo 6390, Jugoslovan- nov pa 9809. Omeniti moramo še, da je bilo število italijanskih dvolastni- kov v januarju in februarju višje od jugoslovanskih, kar se pa ni zgodilo v marcu in se ne bo ponovilo v vsem le- tu.

Kaj pa prehodi čez posamezne blo- ke? Na Goriškem je več blokov večje in manjše važnosti, a trije glavni: Rdeča hiša, Solkan in Šempeter so za- znamovali prehod 159.688 ljudi, kar je več kot 75 odstotkov celotnega prome- ta. Medtem ko so se ljudje v preteklo- sti posluževali bolj mednarodnega blo- ka pri Rdeči hiši, ki je odprt ponosi in podnevi in je ta blok bil vedno na prvem mestu po številu prehodov, je v zadnjih mesecih izginil to prvenstvo. Že decembra ga je prekosil solkanski blok, v zadnjih treh mesecih pa tudi blok v Šempetru. Ti trije bloki so to- rej zaznamovali sledeče število preho- dov: Solkan 61.015 (17.323 Italijanov in 43.687 Jugoslovancev), Šempeter 51.410 (9.567 Italijanov in 41.843 Jugo- slovancev), Rdeča hiša 47.263 (17.462 Italijanov in 43.687 Jugoslovancev).

Medtem ko so Jugoslovani že pred leti uredili svoje bloke, so pričele ita- lijanske oblasti s takim delom šele pred nekaj meseci. Prvi korak v to smer je bil napravljen lani jeseni, ko so odprli obmejno hišo na bloku na Rafutu (Pristavi), ki jo je zgradila goriška občina. Goriška občinska upra- va je pričela tudi graditi v zimskih mesecih podobne stavbe na blokih v Solkanu in Šempetru. Ti bodo dokon- čani verjetno v najkrajšem času. Dr-

žavna uprava pa je lani pričela z reor- ganizacijo in modernizacijo mednarod- nega prehoda pri Rdeči hiši. Podrli so staro »Rdečo hišo in neko drugo so- sednjo stavbo in pozimi so pričeli gra- diti novo veliko stavbo, v kateri bodo vsi policijski in carinski obmejni ura- di. Poleg bloka je bila zgrajena moder- na kavarna in restavracija. Goriška posojilnica je zgradila menjalni- co, a pozneje bo ta nameščena v glav- ni obmejni stavbi. Goriška občina je kupila nekaj zemljišča in uredila ve- liko postajališče za kamione. Sedaj asfaltirajo ulico Alviano, ki pelje z bloka naravnost v mesto, in urejajo tudi vse sosednje ulice, tako da bo po- stal promet do bloka praprostejši. Ve- rjetno bodo z deli na samem bloku končali letos jeseni, medtem ko bodo dela za ureditev cestnega omrežja za- htevala precej časa.

M. V.

Več deviz za pospeševanju izvoza

Jugoslavija hoče še bolj pospešiti iz- voz. V ta namen je Komite za zuna- njo trgovino FLRJ izdal odredbo, ki določa, da bodo združenja, skupne po- podjetja ali tudi posamezna večja pro- izvodna podjetja, ki proizvajajo za iz- voz, lahko zadržala 5 — 20% deviznih sredstev, ki jih ustvarjajo s tem, da izvozijo več, kakor je predvideval pro- gram letnega izvoza. (Po dosedajšnjih določilih smejo izvozna podjetja zadržati za lastno uporabo 1% ustvarjenih deviz, ostale devize morajo odstopiti Narodni banki). Letni izvozni načrt bo v posameznih primerih določil Ko- mité za zunanjo trgovino. Združenja oziroma podjetja bodo sklepala o tem posebne pogodbe z Jugoslovansko ban- ko za zunanjo trgovino. V tej pogodbi bo predviden znesek deviznih sredstev, ki jih morajo ustvariti koristniki po letnem izvoznem programu. Določeni bo tudi odstotek, ki pripada koristni- kom od tistih deviznih sredstev, ki jih ustvarijo s presegaanjem letnega izvoz- nega načrta. Določeni bo tudi način uporabe teh deviz. Pogodbo mora še odobriti Komite za zunanjo trgovino. Pripadajoče devize bo koristnikom prodajala Jugoslovanska banka za zu- nanjo trgovino po obračunskem teča- ju. Dodatne devize (za povečani iz- voz) bodo podjetja lahko uporabila za nabavo reprodukcijskega blaga (suro- vini ali polizdejkov), lahko pa tudi za nabavo opreme v tujini.

MOTORIZACIJA JUGOSLAVIJE

Da bi pospešila motorizacijo je ju- goslovanska vlada izdala uredbi, ki predvideva »regres« države za nabavo avtomobilov. Država bo prispevala do- ločen znesek za nabavo vozil.

Kultura in življenje

Eden izmed skritih talentov

še vprašanje, zakaj se več ne bavi nepo- sredno z glasbo, nam je odgovoril: »Imam sicer opravka z glasbo, v ko- likor urečujem glasbeni radijski pro- gram, vendar moram priznati, da mi boj za obstanek ne dopušča, da bi se po svojem notranjem razpoloženju posve- til neposredno glasbi kot dirigent ali skladatelj. Sicer se vedno poučujem za- sečno violino in harmoniko.«

Kakšne vtise imate glede »razpolože- nja naše mladine za glasbo?

»Moram reči, da kaže mladina obeh spolov izredno zanimanje in veselje do glasbe, posebno za harmoniko. Naši mladi so za glasbo tudi zelo nadarjeni. To zanimanje za harmoniko je razum- ljivo v današnjih socialnih in gospodar- skih razmerah. Sami starši namreč vplivajo na otroke, da bi se izučili v igranju instrumenta, kakor je harmo- nika, ki zahteva razmeroma malo truda in omogoči gojencu, da kmalu pokaže rezultate svojega dela. Škoda je v tem, da dijakom, ki se vežbajo samo v har- moniki, niso odprta vrata za višji stu- dij. Pouk harmonike namreč ni pred- met na višjih glasbenih šolah. Harmo- nika se lahko uveljavlja samo v lahki glasbi in za domačo zabavo.«

Kaj mislite o razvoju glasbenega živ- ljenja na Tržaškem?

»V primerjavi z razmerami v prvih povojnih časih na tem področju, vlada danes na žalost precejšnje mrtvilo, in sicer glede zborovske glasbe kakor tu- di glede instrumentalne. Naša javnost se splošno premalo zanima za domače nastope.«

I. b.

DENAR

ZNIZANJE OBRESTNE MERE na Nizomeskem in v Belgiji. Nizozemska narodna banka je znižala obrestno me- ro od 4,50 na 4%. Ze meseca januarja je bila obrestna mera znižana od 5 na 4,50%. Belgijska narodna banka je zni- žala obrestno mero od 4,50 na 4,25%. Rezerve v zlatu in devizah so se na Ni- zozemskem v zadnjih dveh mesecih po- večale za 10% in dosegle 4465 milijonov florinot. Mednarodni trgovinski položaj Belgije je zelo ugoden. Njen prebitek pri Evropski plačilni uniji se je v za- dnjih dveh mesecih povečal od 8,3 na 34,6 milijona dolarjev. Industrijska pro- izvodnja je v Belgiji nazadovala za 5% v mesecu januarju v primerjavi z janu- arjem leta 1957. V februarju je bilo v Belgiji 195.000 nezaposlenih, to je 9% zaposlenega delavstva (februarja 1957 149.000, to je 7,2%).

KRONIKA

ITALIA V TRSTU

Tiskovna agencija »Italia« je te dni dala v Trstu svojo podružnico, to je posebno uredništvo, ki je pričelo izda- vati bilten v slovenščini. Ta rimska a- gencija tiska svoj bilten tudi v nem- ščini, in sicer na Južnem Tirolskem. Kaže, da so zanj kršćanski demokra- ti in sam glavni tajnik kršćanske de- mokratske stranke Fanfani.

V Rimu obstoji okoli 60 tiskovnih a- gencij, ki s svojimi bilteni skušajo vpli- vati na javno mnenje. V povojnem ča- su se je razširila navada, da kolikšak vplivne osebe, zlasti ministri in vodie- li strank izdajajo lastne biltenne. Le ne- ktere izmed teh agencij se toliko uve- stavljajo, da postanejo bolj znane tudi v tujih domaćih in tujih novinarskih ter političnih krogih sploh. Med najmoč- nejše tiskovne agencije sodi danes rim- ska ANSA, ki uživa pravzaprav mono- polen položaj. Ščasoma pa ji ugne po- stoji »Italia« nevaren tekmeec.

V TRŽASKI LADJEDELNICI »San

Marcos« bodo 20. aprila splovili 36.000 tonsko petrolejsko ladjo »Esso South- hampton«, ki jo gradijo za londonsko »Esso Petroleum Cy. Ltd.« Ladja je dol- ga 201 m in široka 27,43 m. Opremlje- na bo z enim samim vijakom. Pogon- ske turbine je izdelala Tovarna strojev v Trstu. Popolnoma natovljena ladja bo dosegla hitrost 17 vozlov na uro.

ZA BIVŠE USLUŽBENCE ZVU.

Generalni vladni komisar je podpisal u- redbi, po katerem se bodo prejemi v uslužbenec bivše ZVU nekoliko izboljša- li. Uslužbenci in delavci bodo prejema- li 1.000 do 5.000 lir mesečne doklade, osebju menz pa se bo plača dvignila nad 1.000 na 2.000 lir. Pripadnikom poli- cije bodo povišali doklado »Venezia Giu- lia«, in sicer od najmanj 1.000 do največ 10.000 lir. Izboljšave so stopile v velja- vo s 1. aprilom.

ZIVAHEN PROMET ZA PRAZNIKE.

Na velikonočne praznike je iz Trsta od- stopovalo okrog 40.000 ljudi. Na želez- niški postaji so prodali 15.000 listov, 4.500 ljudi pa je odpotovalo z avtobu- si. Motoristi in avtomobili so preplavili ceste, ki vodijo iz mesta. Zelo živahno je bilo na Koprskem in na Goriškem, kamor se je podalo veliko število Tr- žačanov. Kljub deževnemu vremenu so zabeležili močan promet tudi na bloku v Fernečah. V Trst pa je prišlo le ma- lo turistov; nekaj avtobusov se je pripo- njalo iz Italije in nekaj iz Avstrije. Po mestu smo opazili številne Američane, ki so se pripeljali v Trst z vojaških oporišč v Italiji.

STAVKA V CEMENTARNAH.

Osred- nje sindikalne organizacije v Italiji so napovedale za 11. in 12. aprila 48-urno stavko delavcev cementarn. Stavko so proglasile zaradi odklonitve zahteve po plačanju plač. V Trstu je stakvalo 120 delavcev tovarne Italcementi.

POBUDE V TRŽASKEM INDUSTRIJ- SKEM PRISTANIŠČU.

V tržaškem in- dustrijskem pristanišču gradijo tovar- no »Italglass«, ki bo proizvajala 100 do 150.000 kub metrov steklenih prevlek na leto. Dve večji trvdki, ki sta prešli pred kratkim v stečaj pa bodo odkupili na znova aktivizirali. Gre za trvdki MA- CO in Šobochelli. Medtem pa se druž- ba Snia Viscosa pogaja za odkup zem- ljišča na katerem bo zgradila svoje o- brate.

ŽELEZARNA JESENICE

JESENICE NA GORENJSKEM

Produciamo per l'industria meccanica:

**NASTRO D'ACCIAIO LAMINATO E TRAFILATO - LAMIERE DI VARI SPESSORI
NASTRI D'ACCIAIO LAMINATI A FREDDO - FILI D'ACCIAIO TRAFILATO
TUBI SALDATI - ELETTRODI-SEMILAVORATI PER ULTERIORI ELABORAZIONI**

DI TUTTE LE QUALITÀ:

**ATTREZZI IN ACCIAIO SECONDO LE VIGENTI NORME DIN PER COSTRUZIONI
E PER L'INDUSTRIA MECCANICA - ATTREZZI IN ACCIAIO PER LA LAVO-
RAZIONE A MANO E MECCANICA DEL LEGNO, METALLI ED ALTRI MATE-
RIALI - SPECIALI QUALITÀ DI ACCIAIO PER PRODUZIONI PARTICOLARI**

PER INFORMAZIONI DETTAGLIATE CIRCA LE QUALITÀ, LA LAVORAZIONE TERMICA,
DIMENSIONI E CONSEGNE DELLE DIVERSE QUALITÀ DI ACCIAIO.

chiedete il catalogo della produzione
Železarna Jesenice

Tvrdba

FORNITURE OROLOGERIE MAGNAGHI

I V I I I I

FOM

TRST-UL. S. LAZZARO 8, TEL. 36308

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

bratje DOLJAK

G O R I C A

ULICA DONIZETTI 27 - TELEF. 20-97

export - import

SRBOCOOP

B E O G R A D

Zadružni stočarski savez NRS

Izvaža živino za klanje, plemensko živino, plemenske konje in konje za klanje, perutnino in mesne izdelke

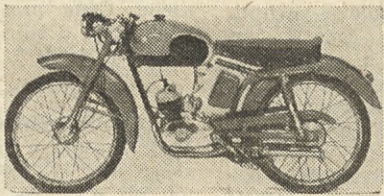
MEHANIČNA DELAVNICA

Simič Marij in Bernarda

predstavništvo motociklov „CIMATTI“, „NASSETTI“

„ATALA“ in dvokoles. Ti motocikli nimajo evidenčnih tablic

OPČINE, NARODNA 46
Telefon 21-322

VOČE

VOČE ZAGREB

Izvaža:
Sve vrste voča, svežeg i suvog sočiva i njihovih proizvoda, naročito sveže pečurke, suve dalmatinske maraske, maraskin sok, suve šljive, mekčinu, badem, orahe, lešnike, med, rakiju (šljivovicu), šumske plodove, mekinje i drugu krmu

Uvažava:
Južno voće, kolonijalne i druge poljoprivredne proizvode

CARLO MISCHOU

Uvoz drv in oglja
G O R I C A

UL. ANGIOLINA 17
TELEFON 23-29

**TURISTIČKI URED
PUTNIK - ZAGREB**

ZAGREB - Praska, 5 - Telef. 34-256

Dati će Vam sve turističke i saobraćaj- ne informacije za putovanja po Jugo- slaviji.

Želite-li upoznati Jugoslaviju?
Za Vas predjudujemo velika kružna pu- tovanja po Jugoslaviji sa posjetom Za- greba, Beograda, Skoplja, Ohrida, Ti- tograda, Dubrovnika i Splita.

Koristite naše brodove za ribarsko kr- starenje duž Dalmacije!

Golob Trvo

GORICA - Trg E. DE AMICIS 1
Telefon 21-38

Prodaja in izbaža nado- mestne dele in pritikline za avtomobile, motorje in kolasa

"SLAVONIJA"

Drvna industrija Slavonski brod

Kombinat: Iskorištavanje šuma, Pilana, Tvor- nica furnira, Tvorica parketa, Strojna sto- larija.

Telefon: Uprava 202 i 203, Tvorica furnira 204, Strojna stolarija 205.

Brzjavna krtica: SLAVDRVO- SLAVONSKI BROD.

Proizvodi: Trupeca tvrdih i mekih lišćara; pra- govsku oblovinu, rezanu gradju, furnire svih domaćih vrsta drva i egzota, parkete i pro- izvode strojne stolarije.

Prodaje: Jamsko drvo, kolarsku gradju, te- sane željezničke pragove i taninsko drvo. Hrastovu, jasenovu, brjesticovu i orahovu rezanu gradju, hrastove rezane pragove i skretničku gradju, te hrastove grede po spe- cifikaciji.

Sve vrste plemenitih i slijepih furnira. Hrastove, bukove i jasenove parkete. Sobni i kuhinjski namještaj, uredski namje- štaj, gradjevinsku stolariju, drvenu galante- riju, sastavljene furnire svih vrsta, intarzi- rane slike iz furnira itd.

Kupuje: Furnirske trupce egzota.

TRŽNI PREGLED

Tržaški trg

KAKAO

TRST. Na mednarodnem trgu so se cene kakava okrepile zaradi večjega povpraševanja pred velikonočnimi prazniki. Na italijanskem trgu se je po praznikih število kupčij znatno skrgilo.

Navajamo cene kakava na viru proizvodnje v šilingih za 50 kg c.i.f. italijanske pristanišča: Accra good proti vkrcanju v maju - juniju 337-6, id. proti vkrcanju v oktobru - decembru (nov pridelek) 319, id. v novembru - januarju 316,3; Lagos good 2-6 šil. manj kot vrsta Accra.

POPER

TRST. Na mednarodnem trgu s poprom so razmere nejasne, kar je očitno iz velikoga kolebanja kvotacij. Po poročilih angleških in holandskih tvrdk tržaškim prekupevalcem so cene na viru proizvodnje naslednje: Sarawak special London quality 174/6-176 za cwt c.i.f. Trst proti vkrcanju v maju; Sarawak »Astak 187-191/6 šil.; Tellicherry 205-220 šil. pod istimi pogoji.

Italijanski trg

Na italijanskem trgu s kmetijskimi pridelki ni bilo v zadnjem tednu bitidenih izprememb. Neugodne vremenske razmere so uplivalo na razvoj celotne kmetijske proizvodnje. Zaradi večjega povpraševanja se je cena krme zvišala za 100-200 lir pri stotu; isto velja za otrobe. Za mehko pšenico je večja zmanjšanje, cene so krepke, na večje zmanjšanje. Trg za koruzo prevladuje ponudba. Trg za rižem je uravnotežen; večje zanimanje je za boljše vrste. Vinske cene so se ohranile pri visokih kvotacijah. Ki so jih dosegle pred velikonočnimi prazniki, ki so povpraševanje doseglo višek. Povpraševanje je še vedno precejšnje, ker obnavljajo grostisti svoje zaloge, ki so jih med prazniki izčrpali. Cene masla, ki so bile dolgo nizke, so se okrepile. Italijanska vlada je namreč izdala zaščitne ukrepe za domaćo proizvodnjo s tem, da je določila minimalne cene uvoženemu maslu. Olivno olje ne gre od rok. V zalogah je mnogo nerazprodanega pridelka. Edino vrsto vextru se prodaja z lahkoto. Klavna živina se dobro prodaja; cene so se nekoliko zvišale. Za prašičke za rejo ni zanimanja.

ZITARICE

REGGIO EMILIA. Mehka pšenica fina 7200-7400 lir stot, dobra 7000-7200; koruza marano 5600-5700; inozemska koruza 4300-4700; inozemska oves 3700-3900; inozemska riž 4200-4500; inozemski neoluščeni ječmen 4100-4500; pšenična moka tipa »00« 9200-9300, tipa »00« 8700-9000, tipa »1« 8400-8600; pšenični zdrob 11.400-11.600; koruzna moka 4500-4600; pšenični otrobi 3300-3400.

VERCELLI. Neoluščeni riž: navaden 6000 lir stot, Pierrat 6500-6800; Ballilone 6500-7000; Roncarolo 6000-6600; Ardizzone 6600-7200; G. Rossi 7700-8200; Maratelli 7400-8000; Rizzotto 7100-7900; Razza 77 7200-7900; R. B. 7500-8400; S. S. 7600-8000; Arborio 8400-9600.

Ohušeni riž: navaden 10.300-10.500; Pierrat 11.600-11.900; Ballilone 12.200-12.600; Ardizzone 12.700-13.300; Maratelli 14.300-14.800; Rizzotto 14.000-14.800; Razza 77 14.000-14.800-14.800; R. B. 14.600-15.500; Arborio 17.500-18.500.

ZIVINA

MANTOVA. Klavna živina: voli I. 280-310, II. 210-240; krave I. 240-270, II. 190-220; junci I. 290-310, II. 250-270; bikji 300-320; junice 290-310; teleta 50-70 kg 450-470, 70-90 kg 470-490, nad 90 kg 490-500.

Živina za rejo: telčiki 50-70 kg 500-550, 70-100 kg 490-540; vprežni voli 270-300; molzne krave izbrane vrste 180-210.000 lir glava, navadne molzne krave 150-180.000.

Prašiči: 100-125 kg 370 lir kg, 125-150 kg 370, 150-180 kg 375, nad 180 kg 3 7; suhi prašiči 30-50 kg 550, 50-70 kg 500; prašički 20-25 kg 630 lir kg.

KRMA

REGGIO EMILIA. Majsko seno I. košnje 3300-3500, II. košnje 3100-3300, III. košnje 3000-3200; pšenična slama stlačena 800-900; koruzne pogache 4700-4800 lir stot; lanene pogache 5500-5700; moka in zemeljski lešnikov 5200-5300; kokosova moka 4100-4300; specialna krma za pitanje 5000-5300; specialna krma za molzne krave 5000-5400.

PERUTNINA IN JAJCA

MANTOVA. Živi piščanci 850-900 lir kg; kokoši 750-800; kopuni 900-950; pegatke 900-950; purani 525-575 race 500-550; gosi 350-400; golobi 250-300 lir komad.

Sveža jaja 20-21 lir komad.

VALUTE V MILANU			
	3-IV-58	12-IV-58	
Dinar (100)	75.—	75.—	
Funt šter.	5800.—	5825.—	
Napoleon	4750.—	4750.—	
Dolar	623,70	623,75	
Franc. fr. (100)	139.—	136,75	
Svickarski fr.	145,65	145,55	
Avstr. šter. pap.	1752.—	1751.—	
Avstrijski šil.	24.—	24,02	
Zlato (gram)	709.—	709.—	

BANKOVCI V CURIHU			
	12. aprila 1958		
ZDA (1 dol.)	4,2734		
Anglija (1 f. šter.)	11,97		
Francija (100 fr.)	9314		
Italija (100 lir)	69.—		
Avstrija (100 šil.)	16,55		
CSR (100 kr.)	16,50		
Nemčija (100 DM)	102,15		
Belgija (100 fr.)	8,60		
Nizozemska (100 fl.)	113,50		
Svedska (100 kr.)	81,50		
Španija (100 pezeta)	0,15		
Egipt (1 f. šter.)	7,15		
Egipt (1 f. šter.)	7,45		
Jugoslavija (100 din)	62.—		

MLECNI IZDELKI

MILAN. Maslo krajevne vrste 640, iz drugih krajev Lombardije 610; čajno maslo 760; sir grana proizv. 1955 745-785 lir kg, id. proizv. 1956 700-730, id. proizv. 1957 590-650, id. 130 dni star 475-500; sbrinz 1 mesec star 510-540, id. 3 mesece star 510-540, id. 3 mesece star 610-640; emmenthal svež 500-510, id. id. 3 mesece star 550-570; provolone 1 mesec star 470-490; id. 3 mesece star 530-550; gorgonzola 8 dni star 390-320, id. postan 530-540; italico 3 dni star 390-410, id. postan 420-440; taleggio in quattirolo 8 dni star 320-340, id. postan 410-440; crescenza svež 310-320, id. postan 360-380.

VINO

MILAN. Piemonte črno 10-11 stop. 900-920 lir stop/stot, 11-12 stop. 920-950; Barbera 12-13 stop. 950-980; moscato 15.000-15.500 stop/stot; Oltrepo pavese 10-11 stop. 900-920 lir stop/stot, 11-12 stop. 920-950; Mantovano črno 9-10 stop. 800-850; Valpolicella in Bardolino 10-5-11 stop. 900-920; Soave belo 11-11,5 stop. 950-1000; Raboso 10-11 stop. 780-820; emilijsko vino 10-11 stop. 850-880; Romagna belo 9-10 stop. 800-850, črno 9-10 stop. 780-800; toskansko navadno 1-11 stop. 800-850; Aretino belo 10-11 stop. 850-900; Marche belo 10-11 stop. 880-900, črno 10-11 stop. 820-850; Barletta navadno 13-14 stop. 780-820; Sanseverino belo 11-12 stop. 850-900; Squinzano 13-14 stop. 800-850; sladko vino iz Brindisia 12.500-13.000 lir stot; marsala navadna 18.000 stop/stot; Vermut iz Piemonta 16.000 stop/stot, id. v enolitirskih steklenicah 260-280 steklenica.

ZELENJAVA IN SADJE

MILAN. Suh česen 200-220; čebula stara 18-25; nova čebula 30-40; korenje 60-70; ohrovt 25-30; karčofi 35-45; cvetača 40-60; koromač 50-75; rdeča solata 180-210; krompir Bintje inozemski 45-52; nov krompir 90; grah iz Sicilije 100-140; peteršilj 200-300; zelena 35-40; špinaca 90-160; bučice 150-170. Mandarini 150-160; pomaranče 90-125; jabolka Morgenduff 140-200; Stark Delicious 200-220; hruske 170-220.

KONSERVIRANA ŽIVILA

MILAN. Dvakrat koncentrirana paradižnikova mezza v skatlah 5-10 kg 180-190, id. v skatlah 500 g 200-210. Trikrat koncentrirana paradižnikova mezza v skatlah 5-10 kg 195-205, v skatlah 500 g 225-235; trikrat koncentrirana mezza v tubah 60-70 lir tuba; olupljeni paradižniki v skatlah 1200 g 120-125 lir skatla, v skatlah 700 g 70-72 lir skatla; grah v skatlah 500 g 190-210; fižol v skatlah 500 g 200-220; gobe v kislu 1650-1700; čebulice v kislu 200-245; tunina v olju 750-780; sardine v olju

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	19.3.	3.4.	11.4.
Pšenica (stot. dol. za bušel)	215 ⁷ / ₈	218 —	220 ¹ / ₂
Koruza (stot. dol. za bušel)	110 —	119 ³ / ₈	125 ¹ / ₄
NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)	23 —	24 —	23.50
Cin (stot. dol. za funt)	93.62	92.37	92.50
Svinec (stot. dol. za funt)	13 —	12 —	12 —
Alin (stot. dol. za funt)	10 —	10 —	10 —
Aluminij (stot. dol. za funt)	28.10	26.10	26.10
Nikelj (stot. dol. za funt)	74 —	74 —	74 —
Bombaž (stot. dol. za funt)	36.05	36.05	35.95
Zivo srebro (dol. za steklenico)	237 —	237 —	237 —
Kava (stot. dol. za funt Santos 4)	53.50	53.50	53 —
LONDON			
Baker (funt šter. za d. tono)	1687 ¹ / ₂	176 ³ / ₄	173 —
Cin (funt šter. za d. tono)	730 ¹ / ₄	725 —	730 ¹ / ₄
Cink (funt šter. za d. tono)	63 ³ / ₄	62 —	62 ³ / ₄
Svinec (funt šter. za d. tono)	74 ⁷ / ₈	72 ¹ / ₄	72 ³ / ₈
SANTOS			
Kava Santos D (kruzejrov za 10 kg)	508 —	500.90	522.50

V preteklem tednu niso na mednarodnih trgih s surovinami nastopile posebne spremembe. Cena bakra še vedno niha; v Londonu je bil cin proti koncu tedna šibkejši, medtem ko so se cene svinca učvrstile. Tudi bombaž se je nekoliko okrepil; to velja zlasti glede kakava.

ZITARICE

V Chicagu je cena pšenici precej niha, vendar se je učvrstila na ravni 219 1/8 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v maju. Koruza je dosegla ceno 125 3/8 stotinke dolarja za funt. Ječmen je v Winnipegu notiral 91 5/8 stotinke dolarja.

SLADKOR, KAVA, KAKAO

V Londonu je sladkor notiral, proti izročitvi v maju, 30 šilingov 6 penije za cwt pri kupcu, 30 šil. 7 penije pri prodajalcu. Cena kavi je v New Yorku nekoliko popustila; za vrsto Santos 4, in sicer novega pridelka, se je sukala okoli 53 stotink dolarja za funt. Položaj kakava postaja čedalje čvrstejši. FAO (Organizacija za prehrano in kmetijstvo — Food and Agriculture Organization) napoveduje, da bo potrošnja kakava v letošnjem letu nazadovala za 8%, sicer ne v vseh državah enakomerno. Zaradi slabšega pridelka in zaradi dviga cene je najbolj nazadovala potrošnja v Ameriki, in sicer v prvem tromesečju kar za 5% v primerjavi s istim razdobjem lanskega leta, t. j. od 121 na 115 milijonov funtov. Pričakujejo, da bo potrošnja še bolj nazadovala v drugem tromesečju. V Evropi, kakor n. pr. na Angliškem, v Nemčiji, Švici in Holandiji se nazadovanje potrošnje niti ne občuti. Tudi cene niso posebno poskočile; v Angliji so nekatere vrste čokolade dražje. Položaj se bo popolnoma razčistil šele, ko bodo znani podatki o pridelku v Afriki, t. j. približno čez štiri mesece.

VLAKNA

V Liverpoolu so bile cene ameriškega bombaža za nekaj točk višje. Ameriški middling je stal 26 penije. Cene volni so bile na londonskem tržišču v glavnem neizpremenjene. Šele prihodnji teden pričakujejo dražbe v Bradfordu. Kvotacije so za vrsto 64's so se sucale okoli 113 penije, okoli 110 penije pa za 64's-B.

KAVČUK

Kavčuk je proti koncu tedna notiral v Londonu nekoliko višje, in sicer približno za 1/2 penija; stal je okoli 11 2/3 penija za funt. Kljub državljan-

v skatlah 200 g 80-90 lir skatla; pole-novka 550-750.

Marmelada izbrane vrste v skatlah 5-10 kg 230-255, v skatlah 500 g 270-280, marmelada iz jabolok in sliv v sodih 170-180, v skatlah 5 kg 180-190.

KOŽE

MILAN. Krave z glavo in parklji do 30 kg 230-240 lir kg nad 30 kg 220-230; junci z glavo in parklji 30-40 kg 250-260; volji 40-50 kg 210-220; konji 205-220; Cordova Sierra 85/45 10-11 kg 330-350; Buenos Aires americanos 70/30 5-10 kg 390-410, id. 70/30 10-11 kg 375-385; zajci z belim krznom 10-15 kg 100 kož 700-725.

PAPIR

MILAN. Tiskovni papir v valjih 11.350 lir stot, v polah 14.15.000; tiskovni satiniran navaden 15-16.000, srednje vrste 18-20.000; pisarniški navaden 15-17.000, srednje vrste 20-21.000, fin 24-26.000; trikrat klejen za obraze 24-26.000; registrski navaden 18-19.000, srednje vrste 20-22.000, fin 24-26.000; pisemski srednje vrste 21.500-23.500; fin 24.500-26.500; extra 28-31.000; papir za kopije 40-45.000; risarski papir 35-42.000; patiniran srednje vrste 26-28.000, fin 31.500-34.000; ovojni navaden 7500-8500; srednje vrste 14-17.000; pergamin navaden 40-60-80 g 19-21.000; pergamin extra 30-40-60 g 24.000; karton siv navaden 50000-70000 boljši vrste 8-10.000; duplex in triplex beli in barvani 12.000-15.000, id. boljše vrste 17.500-23.000; kartončini beli in barvani navaden 19.500-24.000, id. fin 28.500-32.000, id. tipa »Bristol« 35.500-40.000.

BOMBAZ

TURIN. Ameriški bombaž vrste Mid. dling 15/16 (FOA) 440-460 lir kg; Strict middl. 1 «(FOA) 470-490, id. 2, 3/32» 550-550; indijski bombaž: Bengala fin 360-380; egiptovski bombaž Ashmouni 45-52; turški bombaž Izmir I. 500-510; grški bombaž Strict middling »1« 450-470.

KAVA

GENOVA. Cene v lirah za kg feo skladišče proste luke od uvoznika do grosista: Santos extra prime crivello 17 800-810; Santos extra prime crivello 18 800-820; Pernambuco crivello 18/19 650-670; Peru naravna 650-670; Ecuador extra superior 640-670; Kostarika oprana 850-880; Salvador superior 820-830; Salvador extra 870-880; Guatemala oprana 850-870; Haiti XX 650-670; Haiti XXG 660-670; Haiti tipa XXX 780-710; Haiti tipa XXXX 720-730; san Domingo oprana 770-780; Portorico srednje vrste 850-860; Moka Hodeidah 1 770-800; Uganda oprana in prečiščena f.a.q. 550-560.

Vestnik KMEČKE ZVEZE

Kako obvaruješ tele pred jetiko

Odkritja milanskega lista »Il Giorno« o razširjanju jetike med živino v Italiji so izvala ostro polemiko o tem vprašanju, ki je izredne važnosti ne samo za živinorejce, temveč tudi za zdravje prebivalstva. Clanki v omenjenem listu so zbudili pozornost tudi vlade, ki se je resno lotila tega vprašanja. V »Gospodarstvu smo svoj čas že pisali o tej bolezni, ki je postala nevarna tudi za našo živino. Dodatno k temu naj spregovorimo še nekaj o jetiki pri mladi živini.

Poglejmo najprej kako je s teletom, ki ga je povrgla obolela krava. Le redki so pri-ri, da pride telček na svet že bolan za jetiko. To se zgodi, tako redko, da ne pride niti v poštev v naši živinoreji. Te-le obolele krave je navadno torej zdravo, vendar je bolj, da šibko ter je zato nekoliko bolj podvrženo okužbi ne samo po klicah TBC (jetike), temveč tudi po klicah drugih bolezni. S sesanjem mleka lastne bolne matere se telček skoraj vedno okuži. Zaradi tega bi morali telčku omogočiti, da sesa materino mleko samo nekaj dni, ko ga nujno potrebuje za prehrano; pozneje pa naj ga doji zdrava krava ali pa mu bomo dajali sami mleko zdrave krave oziroma prevrto mleko ma-tere.

Sirjenje nekaterih bolezni lahko preprečimo s cepitvijo. Tako cepimo proti sli-navki, proti prašičji kugi in proti raznim drugim boleznim; ne mo-remo pa cepiti proti obolenju za jetiko. V primeru jetike se v krvi cepilene živine ne ustva-rijo protitelesa, ki jih povzro-či cepiljenje proti drugim bo-leznim in ki bi preprečila okužbo. V primeru jetike po-znamo samo upravnicijsko, ki predstavlja rahlo okužbo po klicah te bolezni, da bi prepre-čilo morebitno močnejše po-znejše obolenje. Ta način upravljanja bolezni ne smemo uporabljam v zdravih hlevih, ker bi s tem povzročili okuž-bo. »Prenumicija«, ki je zna-na tudi pod imenom »beseza-cija« (BCG) sta uvedla fran-coska znanstvenika Calmette in Guérin. Izvrši se tako, da vbrizgamo živini bakcile TBC, ki so jih 13 let gojili na pre-paratih iz govejega žolča.

Telčice bolnih mater in tu-di zdravih, ki živijo v okuže-nem hlevu, bi morali takoj »besezirati«. Teleta bolnih krav bi morali vsaj dva meseca hra-niti z zdravim ali vsaj prevre-tim mlekom. Paziti bi tudi morali, da pridejo vsaj v času teh dveh mesecev čim manj v dotik z okuženimi živalmi. Varnost pred okužbo nastopi šele po dveh mesecih. Dr. d. r.

te v krompirja lahko škodljiva. Če sadimo krompir v zemljo, ki se še ni dovolj ogrela, ne more skaltiti. Če potem nasto-pi še deževno in hladno vre-me, krompir zgine v zemlji. Preden krompir ozeleni, pa že močno požene tudi plevel in kmet zaradi tega vse leto ne bo kos plevelu. V hladnejših krajih je dovolj, če je krompir posajen do konca aprila ali prve dni maja. Potem hitreje ozeleni in je pogosto boljši, ka-kor če smo ga zgodaj sadili. Le če nastopi v maju suša, je za pozno sajeni krompir sla-bo. Nekoliko bolj zgodaj sadi-jmo krompir le v krajih s toplim podnebjem zlasti, če je po-mlad suha. V takih krajih je treba z zgodnjo saditvijo iz-koristiti zimsko vlago.

ŽIVINSKA RAZSTAVA V BAZOVICI

V nedeljo, 4. maja bo v Ba-zovici razstava goveda temno-alpske pasme. Prireditelj bo pr-va te vrste po vojni. Živino-rejci iz Bazovice, Trebb, Gro-pade, Padrič, S. Peska, iz Gro-čane in drugih okoliških vasi bodo pripeljali okoli 250 glav živine. Ob tej priložnosti bo razdeljenih za 200.000 lir na-grad najnaprednejšim žvino-rejcem.

Vsakovrstne VREČE
Nove in rabljene — jutovo vlakno za tapetnike dobite pri turški
MARGON UGO
Zaloga in delavnica — TRST
Ulica Fondaria 10, telefon 90-720

"SILLA"
COSSI ALFONZ
UVOZ LESA
GORICA
Ulica Duca d'Aosta 17
TEL. 34-36

MOTO PARILLA
MOTORI "PARILLA", "NSU", "MOTOBI"
TRIESTE-TRST, VIA A. CACCIA 3 - 10, TEL. 96032
Bogata izbira koles in nadomestnih delov
Specialne cene za izvoz

TVRDKA Keržè
USTANOVLJENA LETA 1866
TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO
Počti trajnogoreče na premog, plin in elek-triko — Najmodernejši peči, štedilniki
ZOPPAS
Emajlirani štedilniki najmodernejših oblik na vsa goriva.
Popolna oprema za kuhinje, jedilnice, restavracije iz emajla, nerjavečega (Inox) jekla, stekla itd.
Električni likalniki, sesalci za prah, pralni stroji, grelci za vodo, hladilniki. Dekorativni predmeti umetne obrti, od keramike do brušenega kristala.
Lestenci ter vseh vrst električnih luči, klasične in moderne oblike.

TRST
Piazza S. Giovanni 1.
Telefon 35-019

VSE ZA KMETOVALCE **EDVARD FURLANI**
TRST - UL. MILANO ŠTEV. 18 - TELEFON 35-169
Krma za živino — Žita — Umetna gnojila — Žveplo — Modra galica — Poljedelski stroji
Orodje — Vsakovrstna semena i. t. d.

Succ. **Bernardino**
BOGATA IZBIRA TKANIN ZA MOSKE IN ZENSKE KONFEKCIJA - DEŽNI PLASCI KRAVATE ITD.
TRST - Ulica S. LAZZARO 13 a
Telefon 23-810

A. BOLKO mr. ph.
UVOZ-IZVOZ
Farmaceutski proizvodi in kemikalije
TRST - UL. TORREBIANOVA 21/II
TELEFON 31-315

PRIZNANO MEDNARODNO
AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE
LA GORIZIANA
GORIZIA - VIA DUCA D'AOSTA N. 88 - TEL. 28-45 - GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA
Posebni pogoji za prevoz blaga v Jugoslavijo

KOLIKO ŽIVINE IMAJO V JUGOSLAVIJI

Po začasnih podatkih Zvez-nega zavoda za statistiko v Beogradu so imele posamezne republike in Jugoslaviji na za-sebnih posestvih sredi janua-ria 1